

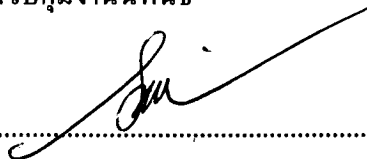
ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คมสันต์ ทะลาธรรมย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ คมสันต์ ทะลาขรัมย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

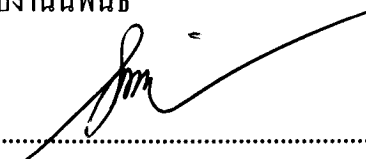
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

(ดร.สถาพร เพศชติกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

(ดร.สถาพร เพศชติกุล)

ประธาน

(ดร.ชนวิน ทองแพง)

กรรมการ

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่...๒๐...เดือน๖๓๔+๖๓๕..... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สถาพร พุทธิพิศกุล อาจารย์ที่ปรึกษา และดร.ธนวิน ทองแพง กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมุทพร ชำนาญ, ดร.ชัยพจน์ รังงาม อาจารย์ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา และนางสาวมะลิ บุญคู่ผู้อำนวยการ โรงเรียนคลองพลูวิทยา ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้และข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ผู้อำนวยการ โรงเรียนและคุณครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บ รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีและขอกราบขอบพระคุณครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้อำนาจใจสนับสนุนผู้วิจัยในการทำงานเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิต่ออนุพการี บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบผลสำเร็จมาจนตลอด ทรายถึงทุกวันนี้

คมสันต์ ทะลายรัมย์

57950067: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา/ การดำเนินงานดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน/
โรงเรียนมัธยมศึกษา/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คมสันต์ ทะลายรัมย์: ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

(PROBLEMS AND GUIDED FOR SLOVING PROBLEMS OF STUDENT ASSISTANCE SYSTEM
OF SECONDARY SCHOOLS IN KHAOKITCHAGOOD DISTRICT UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 17) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สถาพร พงษ์พิบูล, ปร.ด. 113 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ ที่ปฏิบัติการสอน
ในปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970,
pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .28-.68 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92 สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประเภทการ
การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามขนาดโรงเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล ควรจัดเวลาเยี่ยมบ้านเพิ่มขึ้น ด้านคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรเก็บผลการคัดกรอง
เป็นความลับ ด้านส่งเสริมพัฒนา ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนา
นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ครูที่ปรึกษาควรดำเนินการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน
ที่ชัดเจนโดยเน้นการปฏิบัติจริงด้านการส่งต่อนักเรียน นักเรียนต้องพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษา
และบุคลากรอื่น

57950067: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED.

KEY WORDS: PROBLEMS AND GUIDELINE FOR SOLVING PROBLEMS/ STUDENT ASSISTANCE SYSTEM; SECONDARY SCHOOLS/ SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 17

KOMSUN TALAIRAM: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR SOLVING PROBLEMS OF STUDENT ASSISTANCE SYSTEM OF SECONDARY SCHOOLS IN KHAOKITCHAGOOD DISTRICT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 17. ADVISOR: SATAPORN PRUETTIKUL, Ph.D. 113. P. 2017.

The two proposes of this research were; to study problems, and to study ways to solve the problems of the Students Assistance System in secondary schools in KhaoKitchagood district under the Secondary Educational service Area Office 17. The samples frame in this research were secondary school teachers teaching in schools in Khao Kitchagood district in the academic year 2016, with the total of 73 teachers. The sample size was determined by in Krejcie and Morgan Table. The research instrument in this study was a five-point scale questionnaire. The item discrimination in this questionnaire was from .28 to .68. The questionnaire was found to be reliable (Cronbach's alpha: 0.92). The statistics used in this research included Mean, Standard Deviation and One-way Analysis of Variance.

This study found that

1. On average, the problems concerning Students Assistance System in secondary schools in KhaoKitchagood district were found at a high level.
2. There was no significant effect of the problems concerning the Students Assistance System in the schools condemning teachers' experience. However, when comparing the sizes of schools, there was a significant difference of the problems on the sizes of school at the $p < .05$ level.
3. Some overcoming techniques of the problem concerning Students Assistance System suggested in this study including 1) teachers should often pay a visit and meet students' parents at their houses, 2) guidance teachers must keep students stories secret, 3) guidance teachers should plan and organize the activity better. Some students in needed should be sent to more professional person who could provide a better assistance to address students' problems.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	3
สมมติฐานในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17	9
แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	11
ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	14
หลักการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	17
บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	20
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	26
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	53
วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5	81
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
อภิปรายผลการวิจัย	84
ข้อเสนอแนะ	92
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก	99
ภาคผนวก ข	103
ภาคผนวก ค	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจำแนกตามขนาดสถานศึกษา	53
2	สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน	60
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	61
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน	62
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	63
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	64
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียน	65
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน	66
10	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	69
12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	71
13 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวม	72
14 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	72
15 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน	73
16 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	74
17 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	74
18 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	76
20 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน	77
21 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	78
22 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	79
23 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียน	80
24 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17	104

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบความคิดในการวิจัย	5
2	แผนภูมิขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	19
3	การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก	28
4	แนวการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	31
5	แนวการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมของประเทศเป็นอย่างมาก การพัฒนาประเทศจึงเริ่มต้นที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดี โดยให้มนุษย์ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีทักษะในการดำรงชีวิต และมีการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การปฏิรูปการศึกษา มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาด้านทักษะ กระบวนการคิดแก้ปัญหาและการประยุกต์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ผสมผสานคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดีและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รัฐจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนแนวการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม และมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 14) และได้ปรับแนวคิดการพัฒนาประเทศแนวใหม่ที่มองการพัฒนาประเทศเพียงอย่างเดียว แต่กลับมาเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคล ที่มีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข (รุ่ง แก้วแดง, 2542, หน้า 6-11)

แนวทางการพัฒนาตามแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สังคมไทยมีคุณภาพ ทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง นำไปสู่ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง แนวการจัดการกิจกรรมจึงเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยเป็น ผู้ที่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการศึกษาค้นคว้า ตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และมีการจัดการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความเอาใจใส่ติดตามเฝ้าระวังนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบทั้งด้านความประพฤติที่เป็นแบบอย่างที่ดีตลอดจนทั้งการดูแลเอาใจใส่ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและมีวินัยในตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของสังคมไทยแนวการปฏิรูปการศึกษาสามารถทำให้นักเรียนเป็นคนเก่งได้แต่อาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางสังคม มักจะมีการกระทำสิ่งที่ไม่พึงประสงค์อยู่หลายลักษณะ ได้แก่ การกระทำที่ขัดต่อระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ มีผลกระทบต่อผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เป็นอุปสรรค ขัดขวางต่อการเรียนของเพื่อน ๆ และต่อการปฏิบัติงานของครู (ประสาธ อิศรปริดา, 2541, หน้า 41) และอาจเนื่องมาจากสาเหตุหลาย ๆ ประการ อาทิ มีความลุ่มหลงกับค่านิยมวัฒนธรรม และตามสังคมแห่งเทคโนโลยีของประเทศทางตะวันตก สภาพครอบครัว แกร้าว ต้องดิ้นรน เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี สภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยครูจะต้องศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาที่แท้จริง

จากสภาพพฤติกรรมและปัญหาสาเหตุดังกล่าว จึงไม่สามารถพัฒนานักเรียน ให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขได้ และยิ่งอาจเนื่องมาจากการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดเครื่องมือ และวิธีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุน การดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งครูและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน และจะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะกรรมการหรือคณะทำงานต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและ แนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ (กรมสุขภาพจิต, 2544, หน้า 13) และจากปัจจัย ดังกล่าว โรงเรียนจึงได้จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรม และเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะส่งผลให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จต่อไป (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 3)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีการติดตามเฝ้าระวัง สนับสนุน ส่งเสริม และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามอย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินงาน ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อและสามารถช่วยเหลือ นักเรียนให้เป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาตนเองได้และการสร้างวินัยในตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) และสามารถทำให้นักเรียนผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและการดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 1-3) โดยใช้หลักการบริหารจัดการ โดยวงจรคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตามประเมิน และรายงานการปรับปรุงดำเนินการให้ได้มาตรฐาน

ผู้วิจัยมีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 17 โดยใช้หลักการบริหารจัดการ เป็นระบบ ตามองค์ประกอบ 5 ประการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนา วางแผนปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็น ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความเห็นของครูของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามความคิดเห็น ของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

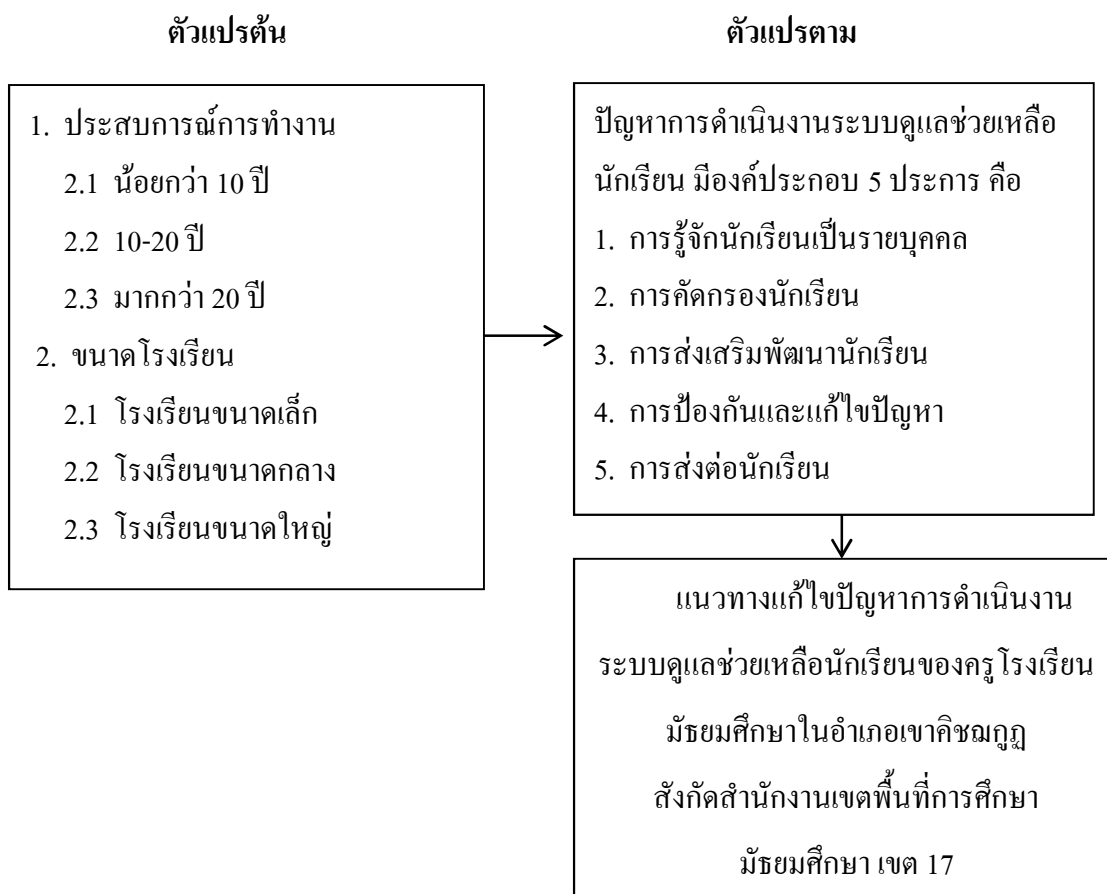
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อสนเทศเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางไปพัฒนาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามแนวทางดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 36) โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ตามแนวทางดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยแบ่งองค์ประกอบเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 36) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559 จำนวน 93 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 73 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของโรงเรียนในการสุ่ม

3. ตัวแปรของการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์การทำงานแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.1.2 10-20 ปี

3.1.1.3 มากกว่า 20 ปี

3.2.1 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

3.2.1 ขนาดเล็ก

3.2.2 ขนาดกลาง

3.2.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อย่างมีระบบ มีขั้นตอนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้ คือ

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ครูที่ปรึกษา และผู้บริหาร รู้ข้อมูล

ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ รู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับนักเรียนทุกด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การดำเนินการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาดตามกรณี

1.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาที่มีความภูมิใจในตนเองในเรื่องต่าง ๆ

1.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การที่ครูที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือ

1.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาดำเนินงานตามกระบวนการ แล้วมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นให้พิจารณาดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2. ปัญหาการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามองค์ประกอบ 5 ประการดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน

3. ครู หมายถึง ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นหรือได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือนักเรียน ทั้งในด้านวิชาการ ความประพฤติ ด้านสังคมและเรื่องทั่วไปในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

4. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง จำนวนปีที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ของครูที่ปรึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 4.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี
- 4.2 10-20 ปี หมายถึง ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี
- 4.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของสถานศึกษา โดยใช้จำนวนนักเรียน เป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2547) แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

- 5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง จำนวนนักเรียน 499 คน ลงมา
- 5.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-999 คน
- 5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,000-1,499 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการประเมินโครงการและ เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการประเมินโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. หลักการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
6. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
7. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตั้งอยู่เลขที่ 9 ถนนศรียานุสรณ์ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22200 อยู่ทางชายฝั่งทะเล ด้านตะวันออกเฉียงใต้ ของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 245 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสระแก้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดตราดและอ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดตราดและสาธารณรัฐประชาธิปไตยกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ระยองและอ่าวไทย

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีคุณภาพตามมาตรฐานสู่สากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานสู่สากล
3. ส่งเสริมความเป็นไทยและการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสู่สากล
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นฐานของความเป็นไทย
4. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ (Strategies)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการรับนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานสู่สากล

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17,

2559, หน้า 14)

แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคมแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ในสังคมโลกปัจจุบันปัญหาครอบครัว การพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรใน โรงเรียน ซึ่งมี ครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรัก และเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเยาวชนให้เติบโตงอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2544, หน้า 9-11)

นอกจากนี้กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 11-13) กล่าวถึง ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ นักเรียนว่าการพัฒนาคุณภาพนักเรียนทุกคน มุ่งหวังว่านักเรียนจะได้เติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน ทั้งสติปัญญา ความสามารถด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ มีสุขภาพจิตที่ดี ได้รับการอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นคนดี มีความมานะบากบั่น มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล รู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น ควบคุมอารมณ์ ตนเองได้อย่างเหมาะสม ดูแลช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตที่มี คุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างมีความสุข การพัฒนานักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตาม กระบวนการทางการศึกษานั้นยังไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและในเชิงลบอันก่อให้เกิด ปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนานักเรียน อีกทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างใกล้ชิดบทบาทของครูจะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบมีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะเกิดผลดีต่อทุกคน คือ นักเรียน

ครู ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนดังกล่าวมีหลากหลายรูปแบบ วิธีการรูปแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ คือ การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุน ให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนอย่างมีระบบต่อเนื่อง โดยยึดสายใย และความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของนโยบายและภายใต้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 1-3)

1. นโยบายที่เกี่ยวข้อง กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 29-45)

1.1 รัฐบาลประกาศเจตนารมณ์และมอบนโยบายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาและ เยาวชน ที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ว่าต้องการให้ 3 กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมเป็นเจ้าภาพที่จะดำเนินการแก้ปัญหา เพราะทุกองค์กรจะเจริญก้าวหน้าได้อยู่ที่การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงประเทศไทย หากไม่สามารถพัฒนาเยาวชนให้เติบโตได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ประเทศไทยก็จะเสื่อมลงเรื่อย ๆ เพราะอนาคตของชาติอยู่ที่เยาวชน เราจึงต้องเน้นให้เยาวชนเติบโต อย่างมีคุณภาพ และถือว่าการแก้ปัญหาเรื่องเด็กและเยาวชนคือการลงทุน ไม่ได้เป็นค่าใช้จ่าย ที่สำคัญ ผู้ใหญ่จะต้องมีเมตตาธรรม และมองว่าเยาวชนทุกคนคือลูกหลานของตัวเองเพื่อที่จะช่วยกันดูแล แก้ไขปัญหา ทำให้เด็กมีความสุขกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีพัฒนาการตามอายุมีสภาพจิตใจที่ดีและมี คุณภาพทางปัญญา มีความสามารถในการเรียนรู้ มีพัฒนาการทางสมองที่ทันการพัฒนาการของโลก จะนำมาสู่ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคม ทั้งของตัวเอง ครอบครัว และประเทศชาติ

1.2 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้ ปี พ.ศ. 2549 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาครู ในการปฏิรูปการเรียนการสอนมีหลายอย่าง ต้องทำและแก้ไข และเรื่องหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญเป็นการเฉพาะ คือ การพัฒนา โรงเรียนให้มีคุณภาพสูงทั้งด้านนักเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา และการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยการมีมาตรการ

ให้สถานศึกษามีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม สิทธิเด็ก ตลอดจนป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ปัญหาทางเพศ โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น ประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ส่งเสริม แก้ไข และส่งต่อนักเรียน

1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษา ยังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) และการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 23) ทั้งนี้การจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคล ในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.4.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีเจตนาให้รัฐมีหน้าที่ในการดูแล หรือช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแล ให้มีพัฒนาการตามวัยและเด็กทุกคนต้องมีหลักประกันความปลอดภัย ได้รับการคุ้มครอง จากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและเด็กที่ไม่มีปัญหา และมาตรา 63 กำหนดให้โรงเรียนและ สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษาตามเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.4.3 กฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัด ระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พ.ศ. 2548 ซึ่งบัญญัติให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้มีงานและกิจกรรมในการแนะแนว เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง

1.4.4 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ในมาตรา 42 กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จัดทำมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะและมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่ง ทุกวิทยฐานะเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพ คุณวุฒิการศึกษา การอบรม ประสบการณ์ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน คุณภาพการปฏิบัติงานหรือผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และ ก.ค.ศ. ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครูตามมาตรา 42 ให้ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียน ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ประเมิน พัฒนาผู้เรียนและปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครูและผู้บริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญที่จะต้องมียุทธศาสตร์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจนมีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการกิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีสาเหตุมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและในเชิงลบอันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นเน้นที่คุณภาพของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกายสติปัญญา ความรู้ความสามารถด้านจิตใจคุณธรรมจริยธรรมและมีชีวิตที่สงบสุขให้สมกับคำว่า “เก่งดีและมีความสุข” โดยมีบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินงานทั้งผู้บริหารและครูและที่สำคัญ คือความดูแลใส่ใจของครูที่ปรึกษาที่มีให้นักเรียนในความดูแลทุกคนอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความรัก ความเมตตาและความเข้าใจในนักเรียนแต่ละคน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนานักเรียนให้พร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบด้านเป็นกำลังสำคัญของสังคมสามารถนำพาความรุ่งเรืองและความสงบสุขสู่ประเทศชาติต่อไป บทบาทของความเป็นครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าน่าภาคภูมิใจอย่างยิ่งด้วยเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตวิญญาณให้เกิดขึ้นใน โรงเรียนในสังคมประเทศชาติหรือรวมทั้งสังคมโลกด้วยเช่นกัน

สรุปความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในด้านการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขตลอดจนอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพของตนเองพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน เป็นกำลังสำคัญของสังคมสามารถนำพาความรุ่งเรืองและความสงบสุขสู่ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 5)

1. เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการ และ เครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคน ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 13) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนมีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ พร้อมด้วย เอกสารหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถ ตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 13) กล่าวถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้ดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรวจสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
5. นักเรียนเรียนรู้มีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อนักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครอง เขตพื้นที่การศึกษาและประเทศชาติ ไว้ดังนี้

1. นักเรียน

1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง

1.2 ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา ทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ

1.3 ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

1.4 มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครู และผู้ปกครอง

2. ครู

2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน

2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. ผู้บริหาร

3.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้

3.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียนหลักสูตร์และคุณภาพการจัดการศึกษา

3.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาและการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม

4. โรงเรียน

4.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

4.2 ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง

4.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร

5. ผู้ปกครอง ชุมชน

5.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน

5.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน

5.3 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลานและบุคคลในชุมชน

5.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลานเป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง

6. เขตพื้นที่การศึกษา

6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนานักเรียน

6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล ประเมินผล และ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลระดับบุคคล และระดับ โรงเรียน เพื่อพัฒนา งานต่อไป

7. ประชาชนชาติ

7.1 นักเรียนมีคุณภาพดี มีปัญญา และมีความสุข

7.2 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ

7.3 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ

7.4 ประชากรมีคุณภาพเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ ที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ทำให้นักเรียน ทุกกลุ่มทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและใกล้ชิดอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งประกอบไปด้วย มีพัฒนาการทางปัญญา พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาทักษะชีวิต พฤติกรรม ความประพฤติ ปลอดภัยจากยาบ้า ปลอดภัยจากโรคระบาด การอยู่รอดปลอดภัย สิทธิโอกาส/ ความเสมอภาค ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทุนการศึกษา ด้อยโอกาส/ พิกัด การคุ้มครองสิทธิเด็ก การมีส่วนร่วม ปลอดภัยจากสารเสพติด ปลอดภัยจากเอดส์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการปรับตัว พัฒนาการทางอารมณ์/ สุขภาพจิต มุ่งสู่การเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข

หลักการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จนั้นสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 9-12) ได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน โดยมีหลักการ ดังนี้

1. การบริหารเชิงระบบการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นการบริหารคุณภาพเชิงระบบตามแนวคิดของเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 การวางแผน (Planning) เป็นการวางระบบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด จะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานและ การบันทึกการทำงานเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเองและ

ให้ผู้อื่นตรวจสอบได้และเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดของระบบย่อยที่ส่งผลถึงคุณภาพของโรงเรียนทั้งระบบ

1.2 การดำเนินงาน (Doing) เป็นการปฏิบัติร่วมกันของทุกคนโดยใช้กระบวนการวิธีการ และบันทึก บุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบย่อยต่าง ๆ จะปฏิบัติและบันทึกต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

1.3 การตรวจสอบและประเมินผล (Checking) เป็นการประเมินตนเองโดยร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินในระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Action) เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไข พัฒนา ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ ปัจจัย หรือการบันทึกให้ดีขึ้น จนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

2. การทำงานเป็นทีมการทำงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษานั้น การดำเนินงานต้องมีการกระทำตามล้าพังไม่ได้ ดังนั้น จึงแบ่งทีมดำเนินการดังนี้

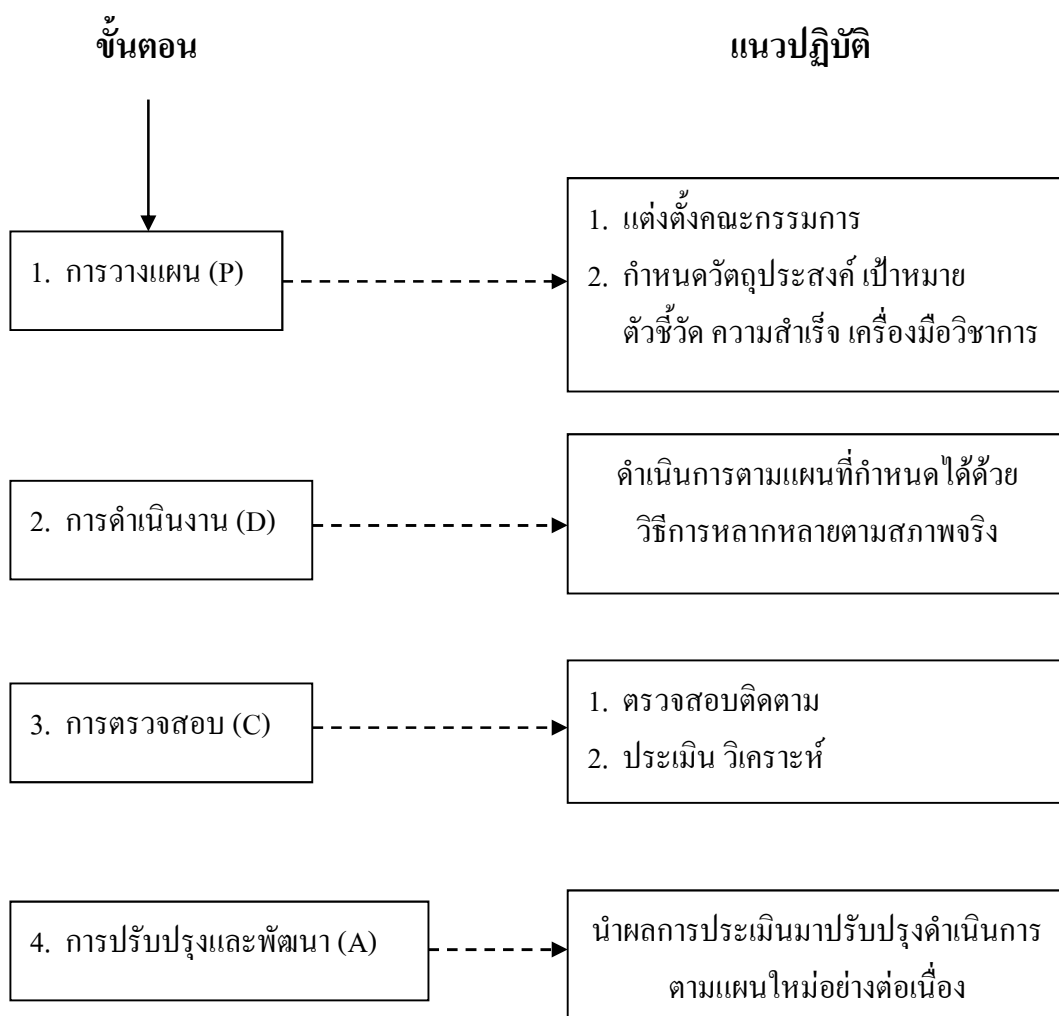
2.1 ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง จัดทำแผนกลยุทธ์ควบคุม กำกับ ติดตาม และสนับสนุนเสริมสร้างพลังร่วม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ทีมสนับสนุน เป็นทีมหลักในการสนับสนุนด้านวิชาการและอื่น ๆ ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น ทีมสนับสนุนจะเป็นใครขึ้นกับการพัฒนาระบบว่ามีจุดเน้นที่ระบบใด เช่น ทีมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าทีม คือรองผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบการทำงานโดยตรง เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือทีมระดับชั้น ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้ได้รับทราบจุดอ่อนในการดำเนินงานของตน เพื่อให้เกิดแนวทางที่จะพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำได้ทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนโดยมีบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ไม่ใช่การสั่งการหรือบังคับบัญชาทำให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเกิดความรู้สึกที่ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางาน ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ปรับปรุงงานต่อไป สำหรับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการในระบบตามภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แผนภูมิขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 12)

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม ดังนั้น การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อนักเรียน ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 13-25)

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานกลางที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติ คือสถานศึกษาสามารถดำเนินงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานคือ

1.1 กำหนดนโยบายและหน่วยงานรับผิดชอบในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกำหนดยุทธศาสตร์เป้าหมายและจุดเน้นด้านการช่วยเหลือนักเรียน และมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน

1.2 ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม ฯลฯ เพื่อวางแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ การปฏิบัติด้าน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีความเข้มแข็งด้านองค์ความรู้และปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.4 สนับสนุนช่วยเหลือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอุปสรรคของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอันเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จ

1.5 ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยกำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนภายในสังกัด รวมทั้งการประสาน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน จึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

2.1 นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือและปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของสถานศึกษาจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครือข่ายให้คำปรึกษาตามสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนและบริการแก่ผู้สนใจ จัดให้มีแผนงาน โครงการและกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับพื้นที่ นิเทศ ติดตามผล รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาคณะกรรมครูและความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดย 1) ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เทคนิคและทักษะในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ 2) จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา 3) สนับสนุนให้สถานศึกษา ศึกษาวิจัยและพัฒนา เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 สนับสนุนช่วยเหลือให้สถานศึกษา สามารถดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ โดยช่วยเหลือแก้ไขปัญหา อุปสรรคของสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ จัดกลุ่มโรงเรียนเป็นเครือข่ายพัฒนาคุณภาพช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน จนสามารถดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

2.4 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น จัดประชุม สัมมนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกับสถานศึกษาให้รับรู้บทบาทการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมเป็นคณะทำงาน คณะกรรมการดำเนินงาน และขอรับความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน

2.5 ติดตามประเมินผลและรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำไปปฏิบัติได้จริง สร้างขวัญ กำลังใจ และประชาสัมพันธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลและรายงานการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ประสบผลสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้ คือ

1.1 บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาให้ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการให้การดำเนินงานตามความเหมาะสม ประชุมคณะกรรมการ และกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เพิ่มเติมมีทักษะเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคลากรภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ โดยเชิญร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียน ประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ

1.3 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน โดยกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ยกย่อง ให้รางวัล เผยแพร่ผลงานการดำเนินงานในโอกาสต่าง ๆ

2. ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดและเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

2.1 รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเตรียมเครื่องมือ เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล หาข้อมูลเพิ่มเติม โดยนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูล

2.2 คัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน โดยดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม

2.3 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนา โดยจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม โดยเยี่ยมบ้าน จัดกิจกรรมโฮมรูม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ประชุมผู้ปกครอง จดหมายข่าวอื่น ๆ จัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน

2.4 จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ โดยให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไข

2.5 การส่งต่อ โดยดำเนินการส่งต่อภายในไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.6 รายงานผล โดยรายงานผลระหว่างดำเนินการ และรายงานผลเมื่อสิ้นสุด

3. ประจําวิชา/ ครูทัวไป ครูทุกคนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีหน้าที่จัดทำกิจกรรมการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมี บทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้ คือ ดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน โดยศึกษา สังเกต ดูแล รวบรวมข้อมูล ประสานงานกับครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเพื่อส่งเสริม ป้องกันแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกันแก้ไขเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนใด ไม่มีครูประจำวิชาให้ครูที่ทำหน้าที่ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ครูประจำวิชา

4. ครูแนะแนวเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้คือ

4.1 สนับสนุนครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ คำปรึกษาช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา ให้ความมั่นใจ กำลังใจแก่ผู้ร่วมงานใน การปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาครอบคลุมทั้งด้านการเรียน อาชีพ ชีวิตและสังคม ทั้งรายกลุ่มและ รายบุคคล จัดทำการศึกษารายกรณี (Case study) เตรียมเครื่องมือสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างครอบคลุม ต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน ให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อมูลนักเรียน ประกอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกรณีนักเรียนย้ายที่เรียน

4.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา โดยจัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พฤติกรรมนักเรียน ให้นักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

4.3 จัดกิจกรรมป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข โดยให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ ประสานความร่วมมือกับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

4.4 การส่งต่อ โดยส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนใดไม่มีครูแนะแนวให้ครูที่ทำ หน้าที่ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว

5. ครูหัวหน้าระดับชั้นในการดูแลความเรียบร้อยของแต่ละชั้นเรียน ครูหัวหน้า ระดับชั้นมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้ คือ

5.1 ติดตาม กำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โดยวางแผนการกำกับ ติดตามการทำงานของ ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา ให้ชัดเจนและรับรู้โดยทั่วกัน อำนวยความสะดวก แก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกหลักฐาน การปฏิบัติงาน และจัดทำรายงานประเมินผลระบบ ส่งผู้บริหาร

5.2 ประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดประชุมครูในระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

6. นักเรียน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งเป็นผู้รับ การช่วยเหลือและให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน คือ มีบทบาทหน้าที่ ของนักเรียน และสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ความร่วมมือกับ คณะกรรมการนักเรียน ให้ความร่วมมือในการสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนในสถานศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง เข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างเรียนกับบ้าน

7. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ประกอบด้วยตัวแทน หน่วยงาน ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางดำเนินงานดังนี้ คือ ให้การสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้คำปรึกษาในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา แก้ไข นักเรียน ติดต่อของ ความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในการส่งเสริม พัฒนา แก้ไข อำนวยความสะดวก ในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการช่วยเหลือ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชนเป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนในพื้นที่มากที่สุด ที่จะให้การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้อย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง ชมรม/ สมาคมผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 23)

1. ผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองเป็นบุคคลและคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

1.1 อบรมดูแล และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัวมีความรักความเข้าใจ และให้ความอบอุ่น โดยจัดสภาพแวดล้อม ประสพการณ์ให้นักเรียนได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดี สนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและศักยภาพ ของตนเอง ใช้หลักจิตวิทยาในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

1.2 สนับสนุนให้ความร่วมมือวางแผน ร่วมกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยเข้าร่วมประชุม วางแผน หาแนวทางการดำเนินงาน ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

1.3 เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีแก่นักเรียน โดยให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียน เสนอแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีให้นักเรียน

2. ชุมชน เป็นสังคมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเด็ก บุคคลทุกคนในชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนในแนวทางที่เหมาะสม จึงควรมี บทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน คือ สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมของชุมชน ที่เอื้อต่อการพัฒนา นักเรียนช่วยสอดส่องดูแลนักเรียน เป็นแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้ข้อมูลข่าวสารพฤติกรรมของนักเรียนกับโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและ บรรลุผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกส่วนในสังคม และเพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัยฯ สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การปกครองพิเศษ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การเอกชน องค์การอิสระ ซึ่งมีความสามารถให้การสนับสนุนและ ให้ความร่วมมือ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 25)

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ
2. สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัยและ การแก้ปัญหาพฤติกรรม
3. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงานและเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด
5. ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็น ประโยชน์และน่าสนใจ
7. ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

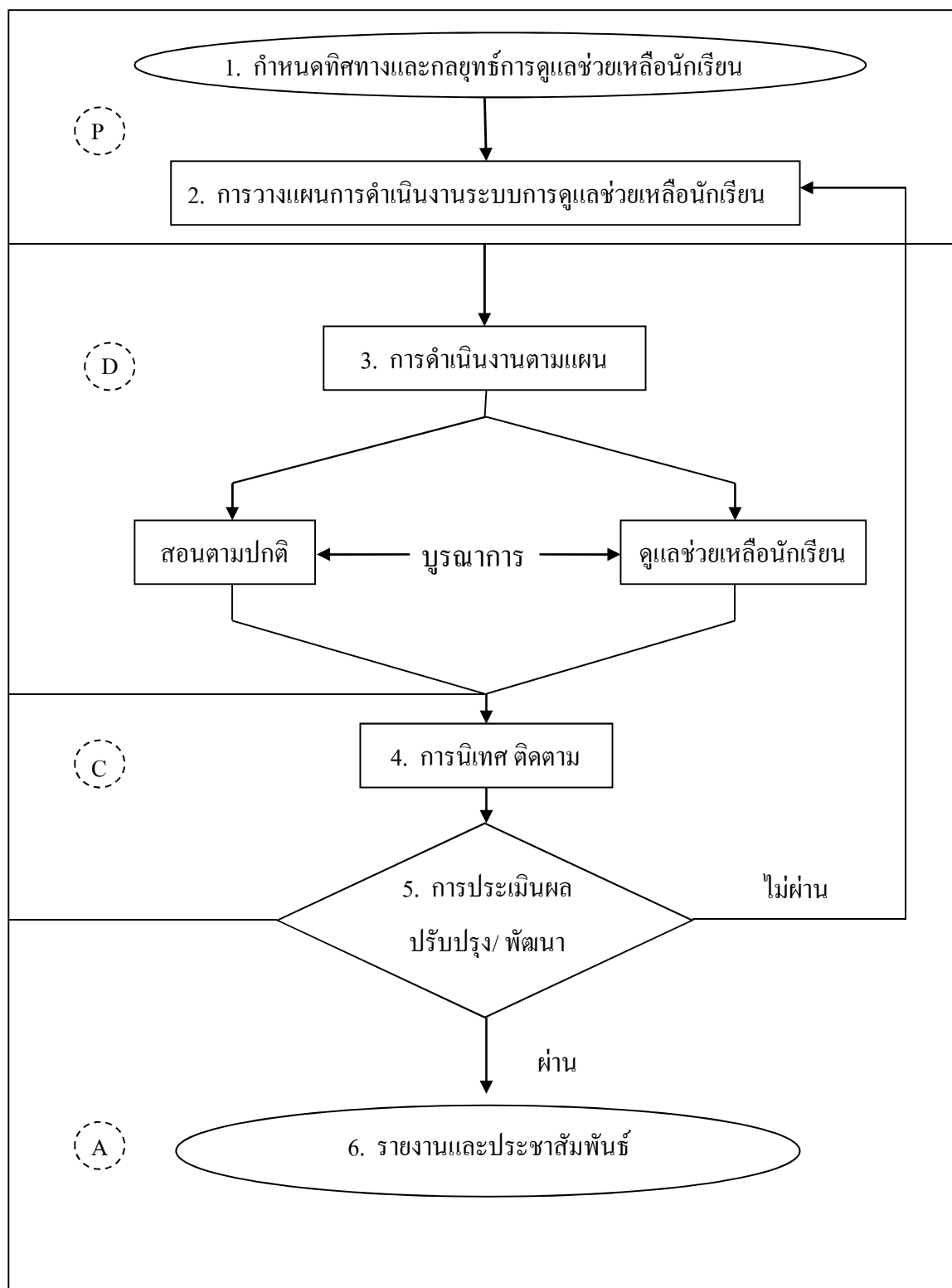
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูและนักเรียนมีความคุ้นเคยกันอย่างเป็นธรรมชาติ แต่การคุ้นเคยกันอย่างเดียวไม่สามารถรู้จักและเข้าใจนักเรียนได้อย่างแท้จริง ทำให้การวินิจฉัยนักเรียนรายบุคคลอาจไม่ตรงตามสภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการช่วยเหลือ แก้ไข หรือการพัฒนาผู้เรียนที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือหรือพัฒนานักเรียนเป็นไปอย่างถูกต้องตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนต้องมีความเป็นระบบ มีแนวทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งแนวปฏิบัติสำหรับครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้กำหนดไว้นี้เป็นรูปแบบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สังเคราะห์จากโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งแนวปฏิบัติสำหรับครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 13)

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรวบรวมข้อมูลนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนอย่างแท้จริง และครอบคลุมในทุก ๆ ด้านมีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบ
2. การคัดกรอง/ จัดกลุ่มนักเรียน เป็นการนำข้อมูลนักเรียนที่ได้รวบรวมไว้มาวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามสภาพปัญหาและความต้องการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ความรุนแรงของปัญหาและจำนวนนักเรียนที่มีปัญหายังมีไม่มากนัก จึงจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มส่งเสริมพัฒนา กลุ่มป้องกันและกลุ่มแก้ไข
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไข ในขั้นตอนนี้จะเน้นการบูรณาการระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปกติเข้ากับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นั่นคือ นอกจากจะสอนนักเรียนตามเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่กำหนดไว้แล้ว ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะสอดแทรกการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนควบคู่ไปด้วย รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนทุกคนตามสภาพปัญหาและความต้องการ
4. การส่งต่อ ในกรณีที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษามีความเห็นว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคนนั้น ๆ จำต้องประสานเพื่อขอความร่วมมือให้บุคลากรหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องก็ให้มีการส่งต่อซึ่งทำได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้การส่งต่อสามารถทำได้ทั้งการแก้ไข ปรับปรุง และเพื่อการพัฒนาเด็กนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 35-54) กล่าวถึงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข 5) การส่งต่อนักเรียนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 10) กล่าวถึง การบริหารจัดการระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดทิศทาง และกลยุทธ์การดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การนิเทศ ติดตาม 5) การประเมินผลปรับปรุง/พัฒนา 6) การรายงานและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งแสดงได้ดังภาพที่ 3

สรุปการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 35-54) 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 5) การส่งต่อนักเรียน

ภาพที่ 3 การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 10)

1. กำหนดทิศทางและกลยุทธ์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีทรัพยากรจำกัด ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดประชุมครู บุคลากรที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน/ชุมชน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง

2. การวางแผนดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 พัฒนानุเคราะห์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เกิดความตระหนัก มีเจตคติที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน ทั้งนี้ควรสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2.3 กำหนดโครงการ/ กิจกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

2.4 จัดหาสื่อ/ วัสดุกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินงาน

2.5 รวบรวมข้อมูลและจัดทำสารสนเทศด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

2.6 ประสานความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากรในการดำเนินงาน

3. การดำเนินงานตามแผนการนำแผนสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ควรบูรณาการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามปกติของโรงเรียน ครอบคลุมการดำเนินงานใน 2 ลักษณะ คือ

3.1 การสอนปกติ เป็นการส่งเสริม พัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมและการพัฒนานักเรียน โดยผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับนักเรียนทุกคนตามปกติ ซึ่งถือเป็นบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น/ ครูประจำวิชา

3.2 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนต้องดำเนินการร่วมกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาหรือพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนปกติ

4. การนิเทศ ติดตามเป็นการนิเทศติดตามให้คำปรึกษาช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้นิเทศอาจเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งตามแผนการนิเทศติดตาม ดังนี้

4.1 นิเทศภายใน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม

4.2 ใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ เชื่อมชั้นเรียน ตรวจสอบเอกสารประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลความรู้ เทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

4.3 ประสานขอความร่วมมือจากบุคลากรภายนอกให้การนิเทศ

4.4 ติดตามผลการดำเนินงานของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

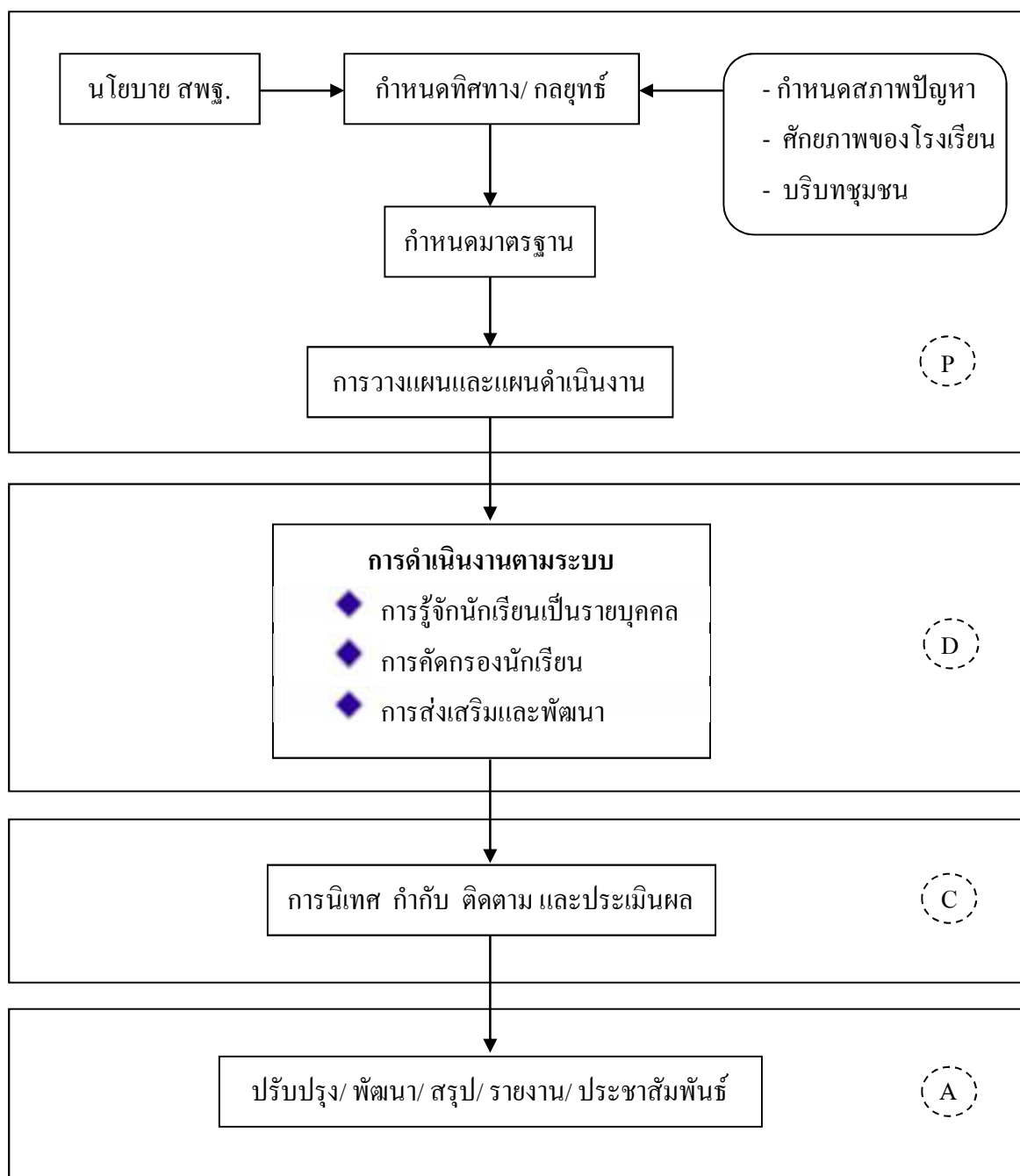
5. การประเมินผล ปรับปรุง/ พัฒนาโรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะและนำผลการประเมินมาใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยบรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา อุปสรรค การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

6. การรายงานและการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์เป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อสรุปภาพรวมของการดำเนินงานทั้งระบบให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ โดยดำเนินการดังนี้

6.1 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self assessment report) ตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

6.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยมีการประชาสัมพันธ์รายงานการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5) ได้เสนอแนวการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยใช้หลักการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (PDCA) แสดงได้ในภาพที่ 4

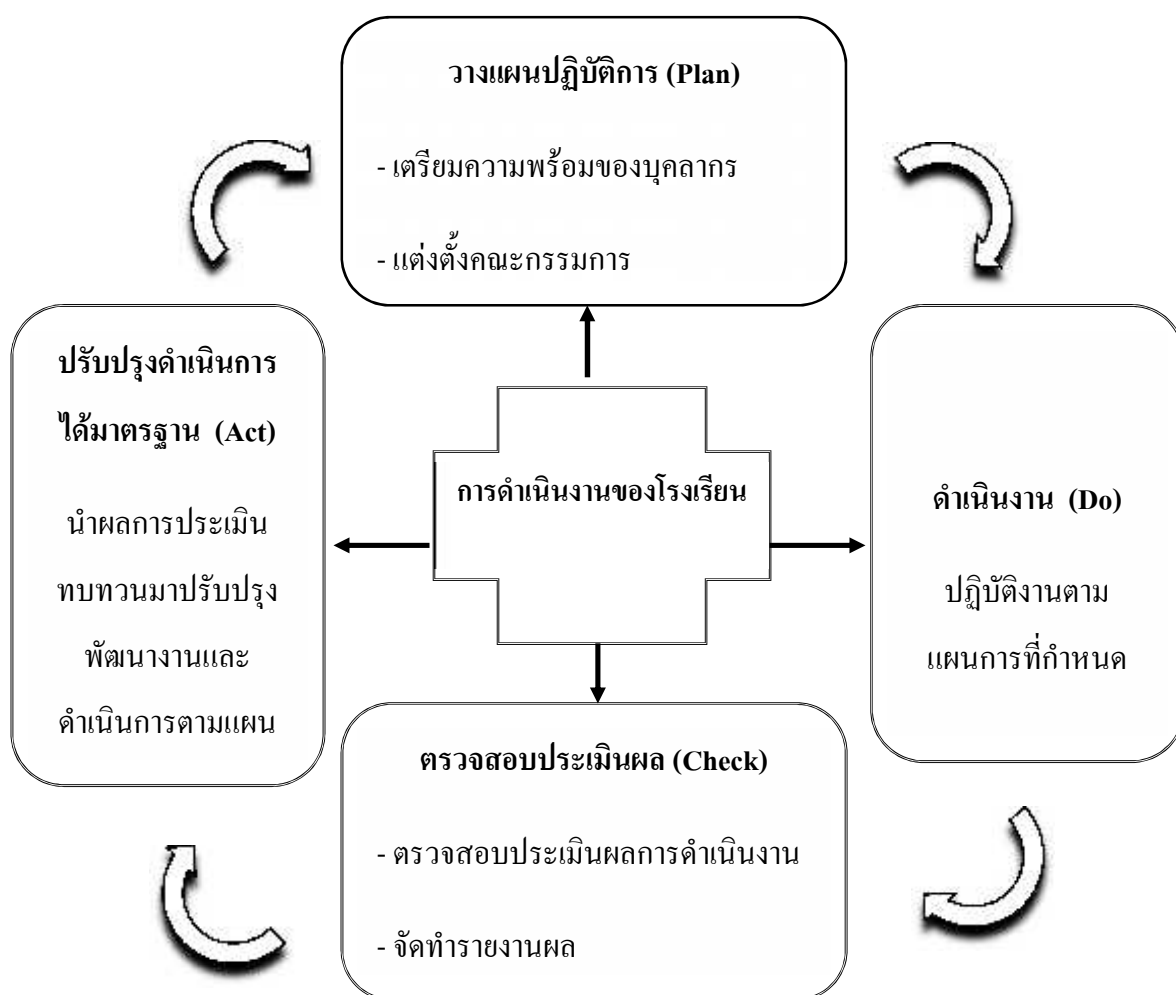
ภาพที่ 4 แนวการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5)

การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2544, หน้า 8) ได้กล่าวถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน เรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้หลักการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (PDCA) ซึ่งแสดงได้ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แนวการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 8)

รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้หลักการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (PDCA) ดังกล่าวมีดังนี้

1.1 การวางแผนปฏิบัติการ (Plan) การวางแผนระบบปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 3 ขั้นตอน คือ

1.1.1 การเตรียมความพร้อมบุคลากรเพื่อให้ครูทุกคนเข้าใจว่าระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เรื่องหนึ่งในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งเป็นงานที่ทำโดยปกติ ไม่รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระและ ให้คุ้นเคยกับการตรวจสอบ ทบทวน ประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนที่กำหนด ไม่ต่อต้าน เมื่อรับการประเมิน โดยคณะประเมินของโรงเรียน ดังนั้น จึงควรเตรียมความพร้อมของครู ทั้งทางด้านเจตคติที่ดีด้านความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดำเนินงาน รวมทั้ง การทำงานเป็นทีม

1.1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อให้มีบุคลากรรับผิดชอบในการดำเนินการ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีหน้าที่ประสาน กำกับ ดูแลช่วยเหลือและสนับสนุนให้ทุกฝ่าย ทุกคนทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกันเป็นทีมรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความพร้อมของครู ทั้งนี้ โรงเรียนอาจจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่หรือมอบหมายให้คณะกรรมการประสานงานตาม โครงสร้างบุคลากรของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

1.1.3 การจัดทำแผนการปฏิบัติการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบเป้าหมาย การดำเนินงานและแผนปฏิบัติการปฏิทินปฏิบัติงานในแต่ละภาคเรียนหรือ 1 ปีการศึกษาที่แต่ละคน มีส่วนรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของคนซึ่งคณะกรรมการของโรงเรียนควรเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีแนวทางการดังนี้

1.1.3.1 กำหนดเป้าหมาย เป้าหมายการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมหรือหากเป็นไปได้ผู้ปกครองและชุมชนควรมีส่วนร่วมเช่นกัน

1.1.3.2 กำหนดแนวการปฏิบัติงาน กำหนดกิจกรรมที่จะทำให้ชัดเจนเพื่อให้ เป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมสำคัญ คือ การดำเนินงาน ตามกระบวนการการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 องค์ประกอบ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ

1.1.3.2.1 การกำหนดระยะเวลา และจำนวนครั้งไว้ในปฏิทินงานโดยมี วิธีการประเมิน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

1.1.3.2.2 การกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ไว้ในการประชุมระดับ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง รวมทั้งบันทึกย่อการนิเทศติดตาม

1.1.3.2.3 กำหนดงบประมาณไว้ในแผนปฏิบัติการระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน

1.2 การดำเนินงาน (Do) จากแผนปฏิบัติการที่โรงเรียนกำหนดเรียบร้อยแล้ว
ผู้บริหารและคณะครูทุกคนก็ร่วมกันดำเนินการตามแผน โดยในระหว่างดำเนินงานผู้บริหาร
โรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนทำงานอย่างมีความสุข และดำเนินการตามนี้

1.2.1 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานตามระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

1.2.2 กำกับ ติดตาม ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด ฝ่าย และระดับ
เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานแผน

1.2.3 ให้การนิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรค
ที่อาจจะมีส่วนร่วมทั้งการเชิญวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้แก่ครูทุกคนหรือให้ไปรับ
การฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก

นอกจากนี้ ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทุกฝ่าย และหัวหน้างานแต่ละระดับก็ควรดำเนินการ
สนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และทำงานร่วมกันเป็นทีม
เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

1.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check) การตรวจสอบ ทบทวน ประเมินผลการดำเนินงาน
เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาเพราะจะได้ข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่มีการตัดสินใจถูก-ผิด ซึ่งการติดตามตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน
ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น มีแนวดำเนินงาน 2 รูปแบบ คือ

1.3.1 ดำเนินการทุกระยะของการปฏิบัติงาน ด้วยการประชุม นิเทศ กำกับ ติดตาม
ในบรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานรวมทั้ง
ร่วมกัน วิธีช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการประชุมร่วมกันในแต่ละระดับทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ
1 ครั้ง มีการบันทึกและรายงานการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนา

1.3.2 ดำเนินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยการประเมิน
เพื่อทบทวนซึ่งเป็นการดำเนินการโดยให้ครูที่ปรึกษาประเมินตนเอง และประเมินโดยผู้ประเมิน
จากระดับชั้นอื่น แต่ละระดับจะสลับกันประเมินกันและกัน ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ประเมินที่โรงเรียนกำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามนี้

1.3.2.1 คณะกรรมการประเมินผู้รับการประเมิน เพื่อเตรียมเอกสารเครื่องมือ
และหลักฐานต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานตามกำหนดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผลที่เกิดขึ้น เช่น
ระเบียบสะสม สรุปรายงานการคัดกรองนักเรียน บันทึกการจัดกิจกรรม กิจกรรมโฮมรูม บันทึก

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน บัณฑิตการส่งต่อนักเรียน เป็นต้น โดยจัดเตรียมให้คณะกรรมการ ประเมินตรวจสอบในวันประเมิน รวมทั้งการจัดเตรียมสถานที่เพื่อรับการประเมินและการสุ่ม สัมภาษณ์ สังกัดนักเรียนในระดับต่าง ๆ

1.3.2.2 ให้ผู้ประเมิน ประเมินผลตนเองโดยอาจใช้เครื่องมือแบบประเมิน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรืออื่น ๆ เพื่อตรวจสอบการทำงานของตนเองในเบื้องต้น และนำผลการประเมินตนเองมาใช้ประกอบการประเมินคุณภาพภายใน

1.3.2.3 คณะกรรมการประเมินสุ่มสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนในระดับต่าง ๆ ตามวัน เวลา ที่กำหนด

1.3.2.4 ดำเนินการประเมินเพื่อการทบทวนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยคณะผู้ประเมินเข้าใจความรู้สึกของผู้รับการประเมินทุกคน และมีศิลปะในการสัมภาษณ์ พยายามเพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นความจริงมากที่สุด ผู้รับ การประเมินมีความกระตือรือร้น ฟังพอใจ และเต็มใจที่รับการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ การทำงานของตนเอง โดยการใช้เทคนิคการพูดคุยสัมภาษณ์ ดังนี้

1.3.2.4.1 ระยะเวลาเปิดใจผู้ประเมินควรเริ่มต้นด้วยการสร้างบรรยากาศที่เป็น กันเองด้วยการแนะนำตนเอง และคณะผู้ประเมิน ต่อจากนั้นบอกวัตถุประสงค์ของการประเมินและ ขอความร่วมมือ ในการพูดคุยแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

1.3.2.4.2 ระยะค้นหาความจริง ผู้ประเมินควรใช้ศิลปะและทักษะการถาม ทักษะการฟัง ทักษะการสังเกต ทักษะการสรุปความ และทักษะการให้กำลังใจเพื่อให้ผู้รับการประเมิน มีความรู้สึกที่ดี อบอุ่น ปลอดภัย ขณะที่ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไป ตรงมา มีการซักถามข้อสงสัย และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ โดยผู้รับการประเมิน เกิดความรู้สึกว่าเป็นช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์ มีประโยชน์มีแรงจูงใจที่จะปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางาน ที่ทำให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในการประเมิน

1.3.2.4.3 ระยะปิด คณะผู้ประเมินมีการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผล การประเมินและรายงานให้ผู้รับการประเมินทราบ โดยการชื่นชมภาพความสำเร็จของงาน จุดเด่นของผลงาน และสิ่งที่ควรพัฒนาต่อไปและปิดการประเมินคุณภาพภายใน

1.3.2.5 คณะกรรมการประเมิน นำผลการประเมิน สรุป และจัดทำรายงานผล การประเมินของแต่ละระดับ เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนามาตรฐานคุณภาพ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

1.4 การปรับปรุง ดำเนินการได้มาตรฐาน (Act) คณะกรรมการประเมินร่วมกัน ประชุมวิเคราะห์ผลจากการรายงาน การประเมินเพื่อทบทวน ปรึกษาหารือการปฏิบัติงาน กำหนด

แนวทางสนับสนุน การดำเนินงานปรับปรุงแก้ไข ติดตามผล จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในภาคเรียน/ ปีการศึกษาต่อไปและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการประกันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

แผนปฏิบัติงาน (Road map) ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 17) ได้กำหนดแผนปฏิบัติงาน (Road map) ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ 4 ระยะ คือ

1. ระยะที่ 1 ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ไปสู่ความรับผิดชอบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม (1 ตุลาคม-30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550)
2. ระยะที่ 2 พัฒนาระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส และวางระบบในโรงเรียนทั่วไปทุกโรงเรียน (ธันวาคม พ.ศ. 2550-พฤษภาคม พ.ศ. 2551)
3. ระยะที่ 3 เสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พฤษภาคม-ตุลาคม พ.ศ. 2551)
4. ระยะที่ยั่งยืน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป)

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน (Road map) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ระยะดังกล่าวข้างต้น เป้าหมายสูงสุด คือ ทำให้นักเรียน ทุกกลุ่มทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและใกล้ชิดอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งประกอบไปด้วย มีพัฒนาการทางปัญญา พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนากิจกรรมชีวิต พฤติกรรม ความประพฤติ ปลอดภัยจากยาบ้า ปลอดภัยจากโรคระบาด การอยู่รอดปลอดภัย สิทธิโอกาส/ ความเสมอภาค ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทุนการศึกษา ด้อยโอกาส/ พิกัด การคุ้มครองสิทธิเด็ก การมีส่วนร่วม ปลอดภัยจากสารเสพติด ปลอดภัยจากเอดส์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการปรับตัว พัฒนาการทางอารมณ์/ สุขภาพจิต มุ่งสู่การเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 18) ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจึงจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน (Road map) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 3 คือ เสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดให้มีมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน เพื่อให้เป็นกรอบในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนว จิตวิทยา มาตรฐานและการประกันคุณภาพของหน่วยงานต่าง ๆ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. (2545-2549) มาตรฐานการแนะแนว รวมทั้งมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสังเคราะห์จัดทำเป็นร่างมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 19)

หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นระหว่างวันที่ 2-6 กันยายน พ.ศ. 2547 โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรและผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ครูผู้สอน ทั้งภาครัฐและเอกชน จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ผู้แทนสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทยและข้าราชการสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เพื่อร่วมจัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ฉบับร่าง) ได้กรอบมาตรฐาน 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านบุคลากร จำนวน 3 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด หลังจากนั้นคณะทำงานได้ประมวลผลและสังเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรหลายฝ่าย และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และได้จัดส่งมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ฉบับร่าง) ให้กับหน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่ที่เป็นศูนย์แนะแนวเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น เมื่อวันที่ 2-6 กันยายน พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นผู้แทนหน่วยปฏิบัติจาก 4 ภาค ภูมิภาค ผลการพิจารณา พบว่า หน่วยงานและสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับมาตรฐานฯ ฉบับร่าง ดังกล่าวข้างต้น

เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาที่แบ่งมาตรฐานออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย นอกจากนี้ จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละหน่วยงานที่มีอยู่ก่อน พบว่า มาตรฐานที่ทุกหน่วยงานจัดทำขึ้นยึดแนวทางการดำเนินงานเชิงระบบ (ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต) ดังนั้น มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมี 3 ด้าน คือ ด้านนักเรียน มี 1 มาตรฐาน 5 ตัวชี้วัด ด้านกระบวนการ

มี 1 มาตรฐาน 3 ตัวชี้วัด และมาตรฐานด้านปัจจัย มี 1 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด รวมทั้งหมด 3 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด และเพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงได้จัดทำเกณฑ์การประเมินไว้ ซึ่งเกณฑ์การประเมินนี้ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 หมายถึง การตระหนักและเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแผนงาน โครงการรองรับชัดเจน ระดับที่ 2 มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ระดับที่ 3 ที่ผลความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรูปธรรมชัดเจน ระดับที่ 4 มีการดำเนินงานจนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 7)

1. มาตรฐานที่ 1 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมี 5 ตัวชี้วัด คือ

1.1 ตัวชี้วัดที่ 1 รู้จักตนเองและพึ่งตนเองเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 70 รู้ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง

ระดับที่ 2 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 1 และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

ระดับที่ 3 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 2 กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

ระดับที่ 4 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 3 และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

1.2 ตัวชี้วัดที่ 2 มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดีเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 70 มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย)

ระดับที่ 2 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 1 และสามารถป้องกัน ดูแลสุขภาพตนเองได้

ระดับที่ 3 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 2 และร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวได้

ระดับที่ 4 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 3 และเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้

1.3 ตัวชี้วัดที่ 3 มีทักษะชีวิต สามารถหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 98 มีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่เป็นพิษภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ระดับที่ 2 ร้อยละ 98 มีระดับที่ 1 สามารถวิเคราะห์และจำแนกสิ่งที่เป็นพิษภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ระดับที่ 3 ร้อยละ 98 มีระดับที่ 2 รู้เท่าทันและกล้าที่จะปฏิเสธ สิ่งที่เป็นพิษภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ระดับที่ 4 ร้อยละ 98 มีระดับที่ 3 และสามารถชักชวนหรือส่งเสริมให้เพื่อน ประพฤติ ตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม

1.4 ตัวชี้วัดที่ 4 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคมเกณฑ์การประเมิน ระดับที่ 1 ร้อยละ 70 รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัว ระดับที่ 2 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 1 และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ระดับที่ 3 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 2 และปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนและ สังคม

ระดับที่ 4 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 3 และเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

1.5 ตัวชี้วัดที่ 5 มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 70 รู้จักการทำงานและอาชีพ

ระดับที่ 2 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 1 และรู้ความสนใจด้านอาชีพของตนเอง

ระดับที่ 3 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 2 และมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้

ระดับที่ 4 ร้อยละ 70 มีระดับที่ 3 และมีทักษะพื้นฐานและประสบการณ์

ในการประกอบอาชีพที่ถนัดและสนใจ

2. มาตรฐานที่ 2 มีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมี 3 ตัวชี้วัด คือ

2.1 ตัวชี้วัดที่ 1 มีการวางระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีโครงสร้างการบริหารงาน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการคัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนที่ ชัดเจน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา

2.2 ตัวชี้วัดที่ 2 มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

2.2.1 มีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการหลากหลาย

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการวิเคราะห์และสรุปผล

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการนำข้อมูลไปใช้ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือนักเรียน

2.2.2 มีการคัดกรองนักเรียน เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนครบทุกคน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการนำผลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียน

จัดทำสารสนเทศระดับสถานศึกษาและนำไปใช้

2.2.3 มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลายเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีแผนงาน โครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการปฏิบัติตามแผน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการประเมินสรุปผลและรายงานผล

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการติดตามพฤติกรรมและพัฒนาศักยภาพ

ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2.4 มีการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการวางแผนให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม

และสื่อสารกับผู้ปกครอง

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีกิจกรรม ป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขสอดคล้องกับ

สภาพปัญหา

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการติดตามผลการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ได้รับการป้องกัน

ช่วยเหลือแก้ไขให้มีพฤติกรรมดีขึ้น

2.2.5 มีการส่งต่อนักเรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างเป็นระบบและ

มีเครือข่ายสหวิชาชีพเกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 เครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอก

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการส่งต่อภายในและหรือภายนอกพร้อมข้อมูล

ผลการช่วยเหลือเบื้องต้น

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการติดตาม ประเมินผล สรุปผล รายงาน

ผลการส่งต่อ

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการปรับปรุง พัฒนาการส่งต่ออย่างเป็นระบบ และมีเครือข่ายสหวิชาชีพ

2.3 ตัวชี้วัดที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลเกณฑ์การประเมิน ระดับที่ 1 มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการดำเนินงานตามแผน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการรายงานผล

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการนำผลมาปรับปรุงและประชาสัมพันธ์

3. มาตรฐานที่ 3 มีบุคลากร สื่อ เครื่องมือ เพื่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมี 4 ตัวชี้วัด คือ

3.1 ตัวชี้วัดที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ตัวชี้วัดที่ 2 ครูมีความสามารถในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจ

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีการพัฒนาตนเอง

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และสามารถปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ร่วมงานและสร้างเครือข่าย

ในการปฏิบัติงาน

3.3 ตัวชี้วัดที่ 3 ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในกิจกรรมการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีเครือข่ายผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีแผนงาน โครงการ กิจกรรมในการดูแล ส่งเสริม
ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียน

3.4 ตัวชี้วัดที่ 4 มีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ระดับที่ 1 มีสื่อ เครื่องมือสำหรับผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองในการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 และมีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการส่งต่อนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มี 1 ข้อ

ระดับที่ 2 มี 2 ข้อ

ระดับที่ 3 มี 3 ข้อ

ระดับที่ 4 มีครบทุกข้อ

สรุปได้ว่า มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มี 3 ด้าน คือ ด้านนักเรียน
มี 1 มาตรฐาน 5 ตัวชี้วัด ด้านกระบวนการ มี 1 มาตรฐาน 3 ตัวชี้วัด และมาตรฐานด้านปัจจัย มี 1
มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด รวมทั้งหมด 3 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด ซึ่งเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ
ระดับที่ 1 หมายถึง การตระหนักและเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
มีแผนงาน โครงการรองรับชัดเจน ระดับที่ 2 มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ระดับที่ 3
ที่ผลความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรูปธรรมชัดเจน ระดับที่ 4 มีการดำเนินงาน
จนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 7)

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความมุ่งหมายเพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ

ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงทำให้เกิดทักษะกระบวนการและทัศนคติที่ดี ในการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานนั้น ประสบการณ์เป็นอีกส่วนหนึ่งที่เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการเรียนรู้ ทุก ๆ ด้าน ประสบการณ์ที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ศิลปะมีอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) ประสบการณ์ตรง เป็นประสบการณ์ที่เราได้ปะทะหรือสัมผัสด้วยตัวเองได้พบเอง กระทำเอง ได้ยิน ได้ฟังเอง 2) ประสบการณ์รอง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ประสบการณ์ทางอ้อม" เป็นประสบการณ์ที่ได้รับ การถ่ายทอดหรือรับรู้มาอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นประสบการณ์ในการทำงานก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่ควรนำมาเปรียบเทียบและศึกษาวิจัยเพื่อให้ความชัดเจนยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ แมนพงส์ กิจจานนท์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการเปรียบเทียบปัญหาและแนวทาง แก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ มณฑา จำปาเหลือง (2546) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่ประสบการณ์น้อยกับ ประสบการณ์มาก พบว่า ด้านกำหนดแผนวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

สรุปได้ว่า บุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ย่อมส่งผลต่องานและ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แตกต่างกัน

ขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งต่อปัญหาการบริหารงานดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเนื่องจากขนาดของ โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันระบบการบริหารงานก็จะมีความหลากหลายตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ปรากฏดังนี้ ด้านบริหารจัดการ บุคลากรโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการส่งเสริมนักเรียน บุคลากรโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็กและสอดคล้อง ภิรมย์ ลีกุล (2546) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ของครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม รายด้าน และรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านรายด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 รายด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปได้ว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลกระทบต่อการทำงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วิจิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยการป้องกันและการแก้ไขปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ การส่งต่อและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมนักเรียนและผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร

โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภิรมย์ ลีกุล (2546) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ระดับช่วงชั้นการสอน และขนาดโรงเรียน และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 265 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ของครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม รายด้านและรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านรายด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 รายด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

มณฑา จำปาเหลือง (2546) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่ประสบการณ์น้อยกับประสบการณ์มาก พบว่า ด้านกำหนดแผนวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ชวน สุขเจริญ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน 2) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาใน อำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปรึกษาที่อยู่ในโรงเรียนประเภทต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อนักเรียนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาใน อำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฐานิยา งามศิริ (2553) ได้ทำการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุชน มูลตรี (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน 2) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามช่วงชั้น พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามระดับช่วงชั้นในภาพรวมปัญหา

การดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นช่วงที่ 1 และครูประจำชั้นช่วงที่ 2 มีปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ชั้นในภาพรวมปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปี มีปัญหาในการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปาริวรรณ โคตรชมภู (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชาวมอพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนต้องจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ชัดเจน และจัดการประสานงานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

อรชุน กิตติโสภาลักษณ์ (2555) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อ

นักเรียน การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามระดับชั้นที่ต่างกัน มีปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุไรรัตน์ เกิดปรำงค์ (2557) ได้ศึกษา 1) ปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันในระดับปานกลาง โดยปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนของครูระดับชั้นประถมศึกษาสูงกว่าครูระดับชั้นมัธยมศึกษา 3) เปรียบเทียบปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส

ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสิทธิภาพโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันในระดับปานกลางโดยปัญหาการจัดระบบ คูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า 5 ปีสูงกว่าครูที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

อัชฌวุฒิ เปลี่ยนสมัย (2557) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบคูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พบว่า แนวทางการพัฒนา การดำเนินงานระบบคูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม โสมรุม ควรจัดให้มีการให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาเพื่อให้ความเข้าใจได้ตรงกันและ ควรมีการกำกับติดตามกิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนเพื่อให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

โอปอ ยังเหลือ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบ คูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนชุมชน วัดตะเคียนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า 1) ปัญหา การดำเนินงานตามระบบคูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้แก่ ขาดการกำหนดคน โยบายการวางแผน การประชุมมีน้อย การดำเนินงานไม่เป็นที่ทิศทาง เดียวกัน ขาดงบประมาณในการส่งเสริมนักเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดการมีส่วนร่วม ในการทำงาน ตามระบบคูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดการทำงานเป็นทีม มีพันธมิตรหรือเครือข่าย ทางการศึกษาในการส่งเสริม นักเรียนน้อย ขาดผู้เชี่ยวชาญในการทำงาน โรงเรียนขาดการติดตาม ประเมินผล และขาดข้อมูลสารสนเทศ 2) แนวทางการพัฒนา โดยรวมมีด้านดังต่อไปนี้ ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียน ควรจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน จัดทำ แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรสร้างเครื่องมือในการคัดกรอง นักเรียนให้เป็นรูปแบบเดียวกัน จัดอบรมให้ความรู้ ในด้านการคัดกรองนักเรียนให้แก่ครู ประชุม ชี้แจงให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากหน่วยงานอื่น ประชุมวางแผน กำหนดนโยบายในการส่งเสริม นักเรียนในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทั้งจากผู้เรียนและผู้ปกครอง ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียน ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง โรงเรียนจัดประชุมร่วมกับ ผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง จัดทำตู้รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนโดยรักษาความลับของ นักเรียน เพื่อแสดงความไว้วางใจในการแสดงออกถึงปัญหาที่นักเรียนพบ และมอบหมายงานให้ครู ที่นักเรียนไว้วางใจที่สุดในการเป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียน ควรสร้าง พันธมิตรและเครือข่าย ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐในการส่งต่อนักเรียนเมื่อประสบปัญหา

งานวิจัยต่างประเทศ

Kelly (2003) ได้วิจัย เรื่อง การประเมินผลการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจ สำหรับโรงเรียน Jamaican school โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจในโรงเรียน Jamaican school และเพื่อสำรวจคุณลักษณะของการจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจ ซึ่งได้รับการเรียกร้องจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เพื่อสังเกตว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสภาพการดำเนินงานด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน Jamaican school แบบที่เป็นจริงในปัจจุบันกับแบบที่ความคาดหวังหรือไม่วิธีการวิจัยในครั้งนี้ คือ การใช้แบบประเมินตนเองแบบสอบถามเชิงบรรยาย โดยมีกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 420 คน จำแนกเป็นนักเรียน 151 คน ครู 130 คน ครูแนะแนว 44 คน อาจารย์ใหญ่ 37 คน และผู้ปกครอง 58 คน จากโรงเรียน 54 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนในระดับอนุบาล 18 โรงเรียน โรงเรียนที่สอนทุกระดับชั้น/ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 18 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 18 โรงเรียน ทั่วทั้ง 3 เมืองของจาไมกา ผลการวิจัย พบว่า เด็กในช่วงวัยเรียนของจาไมกาต้องเผชิญหน้ากับสภาพความจริงซึ่งมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ อาชีพ และการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ/ สังคม ปัญหาสำคัญที่ถูกระบุโดยกลุ่มผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองว่าน่าจะมีผลกระทบในด้านลบมากที่สุดต่อการประสบความสำเร็จของนักเรียน คือ การตายของบุคคลที่ใกล้ชิด โรคเอดส์ ความคิดวิตกกังวล ปัญหาจากที่บ้าน ความกลัวการล้มเหลวที่โรงเรียน และความกลัวการถูกชิงทรัพย์หรือคุกคามทางเพศ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม Wilcoxon signed rank test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสภาพการดำเนินงานด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน Jamaican school แบบที่เป็นจริงในปัจจุบันกับแบบที่ความคาดหวัง ดังนั้น กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ปกครอง จึงต้องการให้เน้นองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจในโรงเรียน Jamaican school ให้มากขึ้น

บทสรุปสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กนักเรียนของโรงเรียน Jamaican school ต้องเผชิญหน้ากับความเป็นจริงซึ่งมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ, อาชีพ และการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ/ สังคมของพวกเขา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน, ครูและผู้ปกครองยอมรับว่าการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจในโรงเรียน Jamaican school ยังคงขาดองค์ประกอบที่สำคัญบางอย่างซึ่งตรงตามมาตรฐานของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจ และพบว่า มีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญระหว่างสภาพการการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้คำปรึกษาแบบเน้นความเข้าใจ ที่เป็นจริงในปัจจุบันกับแบบที่ความคาดหวัง โดยกลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน, ครูและผู้ปกครองต่างก็ แสดงความคิดเห็นว่ามีความปรารถนาให้มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการให้คำปรึกษา แบบเน้นความเข้าใจใน โรงเรียน Jamaican school เป็นอย่างยิ่ง และยังจำเป็นต้องมีผู้จัดทำ นโยบาย รวมทั้งกลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน, ครูและผู้ปกครองมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันว่า ครูและแนว จะสามารถปฏิบัติงานในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในโรงเรียน โดยให้คำปรึกษา แบบเน้นความเข้าใจเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

Glazier (2004) ได้วิจัย เรื่อง การสำรวจทัศนคติของนักวิชาการการศึกษาปกติ ในเรื่อง เกี่ยวกับนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และประสิทธิภาพด้านการยอมรับตนเอง ซึ่งมีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในขณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อทำการสำรวจทัศนคติของนักวิชาการการศึกษาปกติ ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและประสิทธิภาพ ด้านการยอมรับตนเองของนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในขณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสอบถาม คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ ความสัมพันธ์ครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ตัวแทนของครูนักวิชาการการศึกษาปกติ ในโรงเรียนประถมศึกษา Patrick Henry elementary school ในเขตตอนใต้ของแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างของครูนักวิชาการการศึกษาปกติ ซึ่งมีทัศนคติในด้านบวกต่อกระบวนการ บริหารงานของขณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวโน้มสูงที่จะมองว่าตนเอง มีศักยภาพในการทำงานและมีความพร้อมที่จะจัดการกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนที่จัดอยู่ใน กลุ่มเสี่ยงได้มากขึ้น นอกจากนี้ ครูนักวิชาการการศึกษาปกติในโรงเรียนประถมศึกษา Patrick Henry elementary school ส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงของพวกเขา และมีความเต็มใจ ที่จะทำการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียน เหล่านั้นดีขึ้น สุดท้ายมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการจัดการประเมินผลตามระดับชั้นเรียนเพื่อนำไปทำ การวางแผนงานด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการบริหารงานของ ขณะทำงานเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา Patrick Henry elementary school นั่นเอง

Leggett (2004) ได้วิจัย เรื่อง การสำรวจผลกระทบของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาในชั้นเรียนแบบเน้นทักษะด้านการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนในระดับ ชั้นประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดสอบรูปแบบของการจัดการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยการให้คำปรึกษาในชั้นเรียนแบบเน้นทักษะด้านการแก้ปัญหาเป็นเครื่องมือสำหรับ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาสามารถประสบความสำเร็จทั้งในด้านวิชาการ

สังคมและบุคลิกภาพส่วนตัว ด้วยการวิจัยครั้งนี้ได้รับการออกแบบให้เป็นการวิจัยแบบกึ่งการทดลอง โดยมีกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 67 คน และครู 4 คน กำหนดให้นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการอบรมในโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบเน้นทักษะด้านการแก้ปัญหาเป็นเวลา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดช่วงระยะเวลา 11 สัปดาห์ ในขณะที่กลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการอบรมดังกล่าวในช่วงเวลานี้ จากนั้นนักเรียนจากทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามทั้งแบบก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงแบบมีนัยสำคัญที่เกิดขึ้นกับระดับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน การมีความหวังและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน โดยใช้แบบสอบถาม Cooper smith self-esteem inventories และ The children's hope scale เพื่อประเมินผลของระดับความเชื่อมั่นในตนเองและการมีความหวังของนักเรียน นอกจากนี้ยังได้ทำการประเมินผลด้านทัศนคติของครูและนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน โดยใช้แบบสอบถาม Classroom environment scale ผลการวิจัยครั้งนี้ให้การสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาในชั้นเรียนแบบเน้นทักษะด้านการแก้ปัญหาเป็นรูปแบบหนึ่งของการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งมีผลกระทบในด้านบวกต่อการจัดการศึกษาและยังให้ผลการวิจัยที่สนับสนุนข้อมูลที่ว่า การจัดโปรแกรมด้านการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างเหมาะสมตามระดับอายุ จะมีผลในการช่วยให้กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการบริหารการจัดการและกระบวนการเรียนรู้มีความสะดวกมากขึ้น ทำให้เกิดชั้นเรียนที่สามารถใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาในด้านบวกได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า สามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจนจากนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรมในโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบเน้นทักษะด้านการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนทั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้รับการยืนยันจากครูในชั้นเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559 จำนวน 93 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 73 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์แบ่ง

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	17	17
กลาง	30	25
ใหญ่	46	31
รวม	93	73

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการโดยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนมี 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับมี 39 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบสำรวจรายการ (Check list) ให้ผู้ตอบเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกได้ 3 ตัวเลือก มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและ ด้านการส่งต่อนักเรียน

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้าง แบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัยตามกรอบแนวคิดโดยยึดวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์เป็นหลัก เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้คุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเพื่อหาค่าความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์ (Index of item objective congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- 4.1 ดร.สมุทรา ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาการการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.2 ดร.ชัยพจน์ รัถกาม อาจารย์ประจำภาควิชาการการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.3 นางสาวมะลิ บุญคู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองพลูวิทยา

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วและได้รับความเห็นชอบจากประธานกรรมการและกรรมการที่ควบคุมงานนิพนธ์ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจของแบบสอบถามเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ได้ค่าสหสัมพันธ์รายข้อ (r) ของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .24-.68

6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าอัลฟา (Coefficient alpha) ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากภาควิชาการการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจาก ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งเครื่องมือไปยังครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายวันเวลาเพื่อรับแบบสอบถามกลับคืน
3. ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 73 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. แยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในตอนที 1 และนำมาหาค่าความถี่และร้อยละ

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 นำไปเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) พิจารณาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ความมุ่งหมายและสมมติฐานการศึกษาค้นคว้า โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนใช้วิเคราะห์ค่า ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') โดยในการวิจัยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและลำดับในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน การแจกแจงแบบ (F -Distribution)
SS	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน ค่าความแปรปรวน (Mean squares)
df	แทน ระดับชั้นแห่งความอิสระ
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้แจกแจงแบบที (t -distribution)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
- น้อยกว่า 10 ปี	40	54.80
- 10-20 ปี	24	32.90
- มากกว่า 20 ปี	9	12.30
รวม	73	100
ขนาดโรงเรียน		
- ขนาดเล็ก	17	23.30
- ขนาดกลาง	25	34.20
- ขนาดใหญ่	31	42.50
รวม	73	100

จากตารางที่ 2 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 40 คิดเป็นร้อยละ 54.80 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานอายุ 10-20 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาเป็นครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ดังตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.53	0.33	มากที่สุด	2
2. การคัดกรองนักเรียน	4.48	0.32	มาก	4
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.50	0.28	มาก	3
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.53	0.30	มากที่สุด	1
5. การส่งต่อนักเรียน	4.46	0.40	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.50	0.28	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.64	0.56	มากที่สุด	1
2. ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล	4.41	0.62	มาก	8
3. มีการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล	4.52	0.60	มากที่สุด	5
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความชัดเจน	4.48	0.56	มาก	7
5. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา	4.49	0.63	มาก	6
6. การจัดทำบันทึกตรวจสอบสภาพนักเรียน	4.53	0.56	มากที่สุด	4
7. การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคลอย่างใกล้ชิด	4.56	0.62	มากที่สุด	3
8. ความครอบคลุมของข้อมูลรายบุคคลแต่ละด้านพร้อมทั้งด้านการเรียน	4.58	0.55	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.53	0.33	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุดเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ความครอบคลุมของข้อมูลรายบุคคลแต่ละด้านพร้อมทั้งด้านการเรียน และการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคลอย่างใกล้ชิด ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลหลายด้าน	4.45	0.55	มาก	5
2. ความชัดเจนของการแบ่งกลุ่มนักเรียน	4.41	0.55	มาก	8
3. หลักเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.48	0.56	มาก	3
4. การยอมรับการแบ่งกลุ่มนักเรียนของผู้ปกครอง	4.42	0.64	มาก	6
5. ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรม นักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	4.55	0.58	มากที่สุด	2
6. การรายงานผลการคัดกรอง	4.42	0.67	มาก	7
7. การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียน ของครูที่ปรึกษา	4.62	0.64	มากที่สุด	1
8. การพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ/ กลุ่มเสี่ยง/ กลุ่มมีปัญหา	4.47	0.60	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.48	0.32	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และหลักเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ความชัดเจนของการแบ่งกลุ่มนักเรียน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียน ของที่ปรึกษา	4.56	0.58	มากที่สุด	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของนักเรียน	4.59	0.55	มากที่สุด	1
3. ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรม Home room ให้กับนักเรียน	4.48	0.60	มาก	5
4. การบันทึกเป็นหลักฐานหลังกิจกรรม Home room และแนะแนว	4.38	0.66	มาก	8
5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหา	4.45	0.63	มาก	7
6. ความสามารถของที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรม พัฒนานักเรียน	4.48	0.58	มาก	4
7. โรงเรียนเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรม ได้มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด	2
8. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ภายในโรงเรียน	4.47	0.63	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.50	0.28	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมได้มากที่สุด และการให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียนของที่ปรึกษา และส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การบันทึกเป็นหลักฐานหลังกิจกรรม Home room และแนะแนว

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การประชุมและวางแผนการพัฒนามาตรฐาน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายังเป็นระบบ	4.51	0.63	มากที่สุด	7
2. ครูที่ปรึกษาเน้นการปฏิบัติจริงมีความสามารถ ในการให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.74	0.53	มากที่สุด	1
3. ทักษะในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	4.52	0.58	มากที่สุด	4
4. การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหานักเรียนของ ครูที่ปรึกษา	4.63	0.54	มากที่สุด	2
5. การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้า และเรียนอ่อน	4.51	0.56	มากที่สุด	5
6. ครูที่ปรึกษาจัดเวลาได้อย่างเหมาะสมในการให้ คำปรึกษา	4.51	0.60	มากที่สุด	6
7. สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน	4.38	0.62	มาก	9
8. ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน	4.53	0.58	มากที่สุด	3
9. การแจ้งผู้ปกครองให้ทราบเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ ของนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.42	0.64	มาก	8
รวมเฉลี่ย	4.53	0.30	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่ออยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูที่ปรึกษาเน้นการปฏิบัติจริง มีความสามารถในการให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษา และความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน	<i>n</i> = 73		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.51	0.65	มากที่สุด	1
2. ความพร้อมของนักเรียนในการได้รับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น	4.47	0.63	มาก	3
3. วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ	4.48	0.60	มาก	2
4. การประสานงานในการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว/ ฝ่ายปกครอง	4.44	0.60	มาก	5
5. ความใส่ใจของครูจิตวิทยาแนะแนวในการช่วยเหลือแก้ปัญหาที่ได้รับการส่งต่อ	4.47	0.60	มาก	4
6. การประสานงานในการส่งต่อภายนอกหรือการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	4.38	0.57	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.46	0.40	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่ออยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุดเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือและความพร้อมของนักเรียนในการได้รับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประสานงานในการส่งต่อภายนอกหรือการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประเภทการดำเนินงานและขนาดโรงเรียนดังตารางที่ 9-18

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์การทำงาน											
	น้อยกว่า 10 ปี				10-20 ปี				มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป			
	<i>n</i> = 40				<i>n</i> = 24				<i>n</i> = 9			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.45	0.39	มาก	2	4.60	0.22	มากที่สุด	1	4.67	0.17	มากที่สุด	1
2. การคัดกรองนักเรียน	4.41	0.39	มาก	4	4.55	0.18	มากที่สุด	2	4.61	0.08	มากที่สุด	4
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.44	0.34	มาก	3	4.55	0.20	มากที่สุด	3	4.58	0.13	มากที่สุด	5
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.49	0.37	มาก	1	4.55	0.20	มากที่สุด	3	4.65	0.09	มากที่สุด	3
5. การส่งต่อนักเรียน	4.39	0.50	มาก	5	4.49	0.21	มาก	5	4.67	0.20	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.44	0.35	มาก	-	4.55	0.15	มากที่สุด	-	4.64	0.05	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในอันดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งต่อนักเรียน

ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-20ปี มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งต่อนักเรียน

ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อนักเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาลาด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.52	0.26	2.45	.09
	ภายในกลุ่ม	70	7.40	0.11		
	รวม	72	7.91			
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	2.50	.09
	ภายในกลุ่ม	70	6.72	0.10		
	รวม	72	7.20			
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.13	1.59	.21
	ภายในกลุ่ม	70	5.59	0.08		
	รวม	72	5.843			
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.23	0.11	1.24	.30
	ภายในกลุ่ม	70	6.39	0.09		
	รวม	72	6.61			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.29	1.85	.16
	ภายในกลุ่ม	70	11.08	0.16		
	รวม	72	11.67			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.11	2.57	.08
	ภายในกลุ่ม	70	5.22	0.08		
	รวม	124	5.60			

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดสถานศึกษา											
	เล็ก <i>n</i> = 17				กลาง <i>n</i> = 25				ใหญ่ <i>n</i> = 31			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.21	0.40	มาก	1	4.65	0.24	มากที่สุด	2	4.61	0.23	มากที่สุด	4
2. การคัดกรองนักเรียน	4.10	0.36	มาก	4	4.59	0.21	มากที่สุด	3	4.60	0.18	มากที่สุด	5
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.16	0.28	มาก	2	4.58	0.23	มากที่สุด	4	4.61	0.17	มากที่สุด	3
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.12	0.28	มาก	3	4.68	0.14	มากที่สุด	1	4.63	0.19	มากที่สุด	1
5. การส่งต่อนักเรียน	4.00	0.48	มาก	5	4.56	0.26	มาก	5	4.62	0.24	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.12	0.28	มาก	-	4.61	0.15	มากที่สุด	-	4.62	0.14	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ครู โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การส่งต่อนักเรียน

ครู โรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในอันดับมากถึงมากที่สุด เรียงอันดับ จากมากไป 3 อันดับแรก ดังนี้ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การส่งต่อนักเรียน

ครู โรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ดังนี้ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการส่งต่อนักเรียน และการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียน

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.31	1.15	14.42*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	5.61	0.08		
	รวม	72	7.91			
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.24	1.62	28.65*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	3.96	0.06		
	รวม	72	7.20			
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.50	1.25	26.16*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	3.34	0.05		
	รวม	72	5.84			
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.76	1.88	46.09*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	2.85	0.04		
	รวม	72	6.61			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.68	2.34	23.41*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	6.99	0.10		
	รวม	72	11.67			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	3.22	1.60	47.30*	.00
	ภายในกลุ่ม	70	2.38	0.03		
	รวม	124	5.60			

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวม

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.12	4.61	4.62
เล็ก	4.12	-	0.49*	0.50*
กลาง	4.61	-	-	0.01
ใหญ่	4.62	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.21	4.65	4.61
เล็ก	4.21	-	0.44*	0.40*
กลาง	4.65	-	-	-0.04
ใหญ่	4.61	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.10	4.59	4.60
เล็ก	4.10	-	0.49*	0.50*
กลาง	4.59	-	-	0.01
ใหญ่	4.60	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.16	4.58	4.61
เล็ก	4.16	-	0.42*	0.45*
กลาง	4.58	-	-	0.03
ใหญ่	4.61	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า
โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.12	4.68	4.63
เล็ก	4.12	-	0.56*	0.51*
กลาง	4.68	-	-	-0.05
ใหญ่	4.63	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.00	4.56	4.62
เล็ก	4.00	-	0.56*	0.62*
กลาง	4.56	-	-	0.06
ใหญ่	4.62	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 ผลการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตอนที่ 4 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตารางที่ 19 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ที่	แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1	โรงเรียนควรจัดทำระเบียบสะสมให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน	56	25.57	2
2	โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน	57	26.03	1
3	ระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนทุกด้าน	64	29.22	3
4	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียน ควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล	29	13.24	4
5	ครูควรใช้โอกาสในการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง	13	5.94	5
	รวม	219	100.00	

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรจัดทำระเบียบสะสมให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน และระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนทุกด้าน

ตารางที่ 20 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ที่	แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1	ควรประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน	56	25.57	3
2	การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน	67	30.59	1
3	ครูควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ	64	29.22	2
4	โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน	30	13.70	4
5	อื่น ๆ	2	0.91	5
	รวม	219	100.00	

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการคัดกรองนักเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน ครูควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ และควรประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน

ตารางที่ 21 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ที่	แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1	ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน Home room ของนักเรียน	44	20.09	3
2	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการนักเรียน	43	19.63	4
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน	58	26.48	1
4	ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน	46	21.00	2
5	โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมก่อนเรียน Home room ให้ชัดเจน	28	12.79	5
รวม		219	100.00	

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน และความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน Home room ของนักเรียน

ตารางที่ 22 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ที่	แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1	โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	54	24.66	2
2	ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง	55	25.11	1
3	การพัฒนาศักยภาพโดยการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษา	54	24.66	3
4	วุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียน	31	14.16	4
5	ครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	25	11.42	5
	รวม	219	100.00	

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการพัฒนาศักยภาพโดยการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษา

ตารางที่ 23 แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ที่	แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1	ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ	54	24.66	2
2	วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อการรับความช่วยเหลือ	53	24.20	3
3	นักเรียนพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น	64	29.22	1
4	ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนก่อนการส่งต่อ	36	16.44	4
5	ครูที่ปรึกษาควรติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	12	5.48	5
	รวม	219	100.00	

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ด้านการส่งต่อนักเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ และวิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อการรับความช่วยเหลือ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 73 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นแบบตรวจสอบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้เลือกได้ 3 ตัวเลือก ซึ่งแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อระหว่าง .24 ถึง .68 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่าที (t -test) วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในอันดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมพัฒนา
นักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียนเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้
ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ใน
อันดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลความครอบคลุมของข้อมูลรายบุคคลแต่ละด้านพร้อมทั้งด้านการเรียน และการสังเกต
พฤติกรรมนักเรียนรายบุคคลอย่างใกล้ชิด ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ครูที่ปรึกษามีความรู้
ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 5 กับข้อ 7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์
พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และหลักเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา
ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ความชัดเจนของการแบ่งกลุ่มนักเรียน

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากที่สุด
เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของนักเรียน โรงเรียนเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมได้มากที่สุด และการให้
ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียนของที่ปรึกษา ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การบันทึกเป็น
หลักฐานหลังกิจกรรม Home room และแนะแนว

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในอันดับมากที่สุด
เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูที่ปรึกษาเน้นการปฏิบัติจริงมีความสามารถ
ในการให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหาของ
ครูที่ปรึกษา และความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ส่วนข้อที่มีปัญหา
น้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้นักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ และความพร้อมของนักเรียนในการได้รับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประสานงานในการส่งต่อภายนอกหรือการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดสถานศึกษาสรุปผล ได้ดังนี้

2.1 ประเภทการทำงาน พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรจัดทำระเบียบสะสมให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน และระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนทุกด้าน

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลายๆ ด้าน ครูควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ และควรประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน

3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน และความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน Home room ของนักเรียน

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา พบว่า แนวทางแก้ไข้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน และการพัฒนาศักยภาพ โดยการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษา

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไข้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไข้ปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ และวิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อ เพื่อการรับความช่วยเหลือ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาและแนวทางแก้ไข้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในอันดับมากที่สุดเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานของครูที่ปรึกษาขาดการดูแลเอาใจใส่หน่วยงานเหนือกว่าระดับโรงเรียน ทำให้ขาดการพัฒนางาน ครูที่ปรึกษา มีภาระสอนและงานพิเศษมาก ไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา ประกอบกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ครูต้องดิ้นรนเพื่อการดำรงชีพมากขึ้น จึงทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะอุทิศ

ให้นักเรียนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน สุขเจริญ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน มูลตรี (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอมือสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอมือสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่รายด้านผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบการติดตามนักเรียนแบบใหม่ ทำให้ครูที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินงาน อีกทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล ต้องมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลไปช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาต้องรู้จักพื้นฐานครอบครัวแต่ละคน ซึ่งครูที่ปรึกษาต้องมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ เกิดปรากฏ (2557) ได้ศึกษาปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอนันทนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การจัดทำข้อมูลในระเบียนสะสมของนักเรียนแต่ละบุคคลขาดความถูกต้องและชัดเจน ประกอบกับผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานในการจัดกระทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอปอ ยงเหลือ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ โรงเรียนไม่มีการกำหนดนโยบายในการทำงาน ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่มีการมอบหมายงานให้ครูดำเนินการในแนวทางเดียวกัน ไม่มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และไม่มีการเชิญวิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้
 จบการศึกษาทางด้านแนะแนวมาโดยตรง และยังขาดประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา โดยเฉพาะ
 ในการคัดกรองนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจพฤติกรรมนักเรียน ถ้าครูไม่มีข้อมูลหรือเกณฑ์
 ในการพิจารณาที่ชัดเจนก็จะทำให้เกิดปัญหาในด้านการคัดกรองนักเรียน ซึ่งผู้ที่จะให้ข้อมูลนักเรียน
 ในการพิจารณาคัดกรองนักเรียนได้ดีที่สุดคือผู้ปกครอง เพราะถ้าผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ
 ก็จะทำให้เกิดปัญหาการคัดกรองนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน มูลตรี (2553)
 ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน
 เขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า
 ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอ
 เมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาด้านการคัดกรอง
 นักเรียนอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมนพงศ์ กิจงานนท์ (2556) ได้ศึกษาปัญหา
 และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
 และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 ด้านการคัดกรอง
 นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนขาดการเอาใจใส่
 ติดตาม ให้ความสำคัญในการจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
 ก่อนการเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ค่อนข้างน้อย และจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา
 นักเรียน การส่งเสริมการพัฒนานักเรียนนั้นเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้เป็นบุคคล
 ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มเสี่ยง และเป็นการช่วยเหลือ
 ให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลับมาเป็นปกติขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน สุขเจริญ (2553)
 ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง
 จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอ
 บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ สุชน มูลตรี (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
 ครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
 เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียน

ประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาระงานสอนและงานพิเศษของครูมีมาก ครูจึงมีเวลาให้คำปรึกษาหรือทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนน้อยลง สภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ครูต้องดิ้นรนเพื่อดำรงชีพมากขึ้น จึงทำให้ไม่มีเวลาเหลือพอที่จะอุทิศให้นักเรียนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอปอ ยงเหลือ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ด้านการป้องกันและการช่วยเหลือนักเรียน ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถ่องแท้ เช่น ยาเสพติด การคบเพื่อน การใช้ยา การใช้เวลาว่าง การสร้างรายได้เสริม และขาดการประสานงานร่วมกับพันธมิตรเครือข่ายร่วมกับเอกชน และภาครัฐในการป้องกัน โรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้ปกครองน้อย ไม่มีข้อมูลของนักเรียนและผู้ปกครองที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา เช่น การคบเพื่อน การใช้เวลาว่าง สุขภาพของนักเรียน และไม่มีมาตรการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ปรึกษามีเวลาให้นักเรียนน้อยบางครั้งไม่มีการติดตามแก้ไขและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดทำให้การติดตามแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนไม่ต่อเนื่อง นักเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน มูลตรี (2553) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาด้านการส่งต่อนักเรียนอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานและขนาดสถานศึกษาผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ได้จัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูทุกคนในโรงเรียนในทุกปีการศึกษาทำให้ครูทุกคน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับในการจัดครูที่ปรึกษาผู้บริหาร โรงเรียน ได้ให้ครูที่มีประสิทธิภาพมากจับคู่กับครูที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อยในการช่วยกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้ระหว่างครูที่ปรึกษาก็มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดเวลา ส่งผลให้การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายดา (2556) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรภรณ์ เดชสุภา (2551) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูโรงเรียนขนาดเล็ก และครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนต่อหนึ่งห้องเป็นจำนวนมาก

ทำให้ครูประสบปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่ กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่าง ใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือประกอบกับการจัดการกับเอกสารในระบบดูแลช่วยนักเรียนทั้งเอกสารในการรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรอง ส่งเสริมพัฒนา การแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ทำให้ครูที่ปรึกษาต้องมีการจัดการกับเอกสารจำนวนมาก ส่งผลให้ การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาใน อำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานิยา งามศิริ (2553) ได้ทำการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชุน กิตติโสภากัลยณ์ (2555) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูที่ปรึกษาใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูที่ปรึกษาใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 สรุปผล ได้ดังนี้

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการเยี่ยมบ้านนักเรียนและโรงเรียนควรจัดทำ ระเบียบสะสมให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน ประกอบกับระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของ จูไรรัตน์ เกิดปรำงค์ (2557, หน้า 66) ได้ศึกษาปัญหาการจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ให้ข้อเสนอในการแก้ปัญหาโดยผู้บริหารต้องส่งเสริมและสนับสนุน

และให้ความสำคัญกับการรู้จักนักเรียนรายบุคคล เน้นการจัดทำเอกสารข้อมูลของนักเรียนให้ครอบคลุม เป็นรายบุคคล

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน และครูที่ปรึกษาควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ และควรประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับ โอปอ ยังเหลือ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ ควรประชุมวางแผนสร้างเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งโรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ในด้าน การคัดกรองนักเรียนให้แก่ครู ประชุมชี้แจงให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองทราบแนวดำเนินการในการคัดกรองนักเรียน ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนการทำงานเป็นทีมของครูในการทำงาน ติดตามประเมินผลงาน ให้ชัดเจนและต่อเนื่องเปิด โอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการทำงาน สนับสนุนการทำงานเป็นทีมแล้วสรุปเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหรือกำหนดเป้าหมายในการทำงานต่อไป

3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน ประกอบกับความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน Home room ของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉวุฒิ เปลี่ยนสมัย (2557) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ระยองในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม โสมรุม ควรจัดให้มีการให้ความรู้กับครูที่ปรึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจได้ตรงกัน และควรมีการกำกับติดตามกิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ครูที่ปรึกษาควรดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนโดยเน้นการปฏิบัติจริงและโรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน ประกอบด้วยควรมีการพัฒนาศักยภาพโดยการอบรมให้กับครูที่ปรึกษาเพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษานักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปารีวรรณ โคตรชมพู (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชาฆ้อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรงเรียนต้องจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้ชัดเจนและจัดการประสานงานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งนักเรียนต้องพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่นและครูที่ปรึกษาต้องมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนก่อนการส่งต่อ ประกอบด้วยวิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อการรับความช่วยเหลือสอดคล้องกับการศึกษาของ โอปอ ยงเหลือ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ โรงเรียนควรจัดทำเอกสารที่เป็นหลักฐาน หรือจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการขอรับการสนับสนุนด้าน ทุนการศึกษาจากองค์กรเอกชนให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาภาระ ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ป้องกันการหนีเรียนหรือขาดเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือ โกรธ แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อ และยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณี ที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมการดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียนครูควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ และส่งเสริมการคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรจัดให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนควรจัดความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรส่งเสริมครูที่ปรึกษาเน้นการปฏิบัติจริงมีความสามารถในการให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งให้ ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง
5. ด้านการส่งต่อนักเรียนควรพิจารณาถึงความพร้อมของนักเรียนในการรับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น และ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2544). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กิตติภักษ์ กนกธาดาสกุล. (2549). การศึกษาผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4.
- จุไรรัตน์ เกิดปรางค์. (2557). ปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวน สุขเจริญ. (2553). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐานิยา งามศิริ. (2553). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปารีวรรณ โคตรชมภู. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชำนาญพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2541). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชญ์มณฑน์ ลีกำเนิดไทย. (2545). การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- พิมพ์ชนุต์ม์ แก้วพรายดา. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พัชราภรณ์ เดชสุภา. (2551). ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ. (2547). การประเมิน โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑา จำปาเหลือง. (2546). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แมนพงศ์ กิจจานนท์. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภิรมย์ ลีกุล. (2546). การศึกษาปัญหาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา.
- เรือน สิงห์โสภณ. (2547). การศึกษาสภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน กม.30 อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์: โรงเรียน กม.30.
- วิจิต รุ่งศรีทอง. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยสถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- วีระพงษ์ เทียมวงษ์. (2546). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3. นุริรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3.

- ศิริรัตน์ นิ่มมา. (2548). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไพศาลพิทยาสำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สายสมร ชวนิมิ. (2545). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา: แนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ของกรมสามัญศึกษา. วารสารวิชาการ, 5(5), 71-74.
- สุชน มุลตรี. (2553). ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (2559). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). การศึกษาของคนไทย ปี 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). คู่มือสถานศึกษาเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สิทธิชัย อิมอ่อง. (2548). รายงานการประเมินผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนานักเรียนโรงเรียนศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สู่ความเลิศในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ชลบุรี: โรงเรียนศรีราชา.

- อำนาจผล สระพรหม. (2546). *การปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนนำร่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรชุน กิตติโสภาลักษณ์. (2555). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญฉวุฒิ เปลี่ยนสมัย. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยองในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โอปอ ยิ่งเหลือ. (2558). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York: harper coiins.
- Glazier, S. Y. (2004). General educators' perceptions of at-risk students and self-Perceived efficacy in relationship to participation in a student assistance team model. M.S. dissertation, California State University Fullerton. Retrieve from <http://proquest.umi.com/pqdwebDid=766840601&sid=2&Fmt=2&clientId=73545&ROT=309&VName=PQD> [2006, November 18].
- Kelly, G. A. (2003). A comprehensive guidance counseling program for Jamaican Schools: A needs assessment. Ph.D. dissertation, Andrews University. Retrieve from <http://proquest.umi.com/pqdwebDid=76474031&sid=1&Fmt=2&clientId=73545&RQT=309&VName=PQD>[2006, November 18].
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and psychological measurement*, 30(3), 607-609.
- Leggett, M. E. S. (2004). *The effects of a solution-focused classroom guidance Intervention with elementary students*. Ph.D. dissertation, Texas A&M University-Corpus Christi. Retrieve from <http://proquest.umi.com/pqdweb?Did=795942141&sid=10&Fmt=2&clientId=73545&RQT=309&VName=PQD> [2006, November 18].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ว.0061

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายชื่อต่อไปนี้

ว่าที่ ร.ต.คมสันต์ ทะลายรัมย์ 57950067

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ดร.สถาพร พุทธิพิศกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3910-2052

โทรสาร 0-3974-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ว.0062

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

17 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายชื่อต่อไปนี้

ว่าที่ ร.ต.คมสันต์ ทะลายรัมย์ 57950067

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ดร.สถาพรพฤษพิบูล เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3910-2052

โทรสาร 0-3974-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ว.0063

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

19 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายชื่อต่อไปนี้

ว่าที่ ร.ต.คมสันต์ ทะลายรัมย์ 57950067

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ดร.สถาพร พงษ์พิบูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3910-2052

โทรสาร 0-3974-581

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 24 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.28	28.	0.28
2.	0.65	29.	0.46
3.	0.30	30.	0.68
4.	0.66	31.	0.38
5.	0.51	32.	0.39
6.	0.59	33.	0.57
7.	0.44	34.	0.42
8.	0.59	35.	0.54
9.	0.59	36.	0.32
10.	0.26	37.	0.65
11.	0.37	38.	0.43
12.	0.57	39.	0.40
13.	0.68		
14.	0.50		
15.	0.56		
16.	0.51		
17.	0.51		
18.	0.31		
19.	0.24		
20.	0.46		
21.	0.37		
22.	0.27		
23.	0.33		
24.	0.66		
25.	0.34		
26.	0.49		
27.	0.44		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.92

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนางานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอได้โปรดกรอกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏ ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการทบทวนต่อผู้ใดทั้งสิ้น

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามการเรียงลำดับความสำคัญของแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ผู้ศึกษาขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ให้ครบถ้วนทุกข้อตามความเป็นจริงมากที่สุดผู้ศึกษาขอรับรองว่าจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการศึกษาเรื่องนี้เท่านั้น โดยจะนำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมด ไม่จำแนกรายบุคคลข้อมูลที่ได้ไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ ร.ต.คมสันต์ ทะลายรัมย์

นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับ

ตัวท่าน

1. ประสบการณ์ทำงาน

() น้อยกว่า 10 ปี

() 10-20 ปี

() มากกว่า 20 ปี

2. ขนาดสถานศึกษา

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 499 คน)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 500-999 คน)

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 1,000-1,499 คน)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ท่านเกี่ยวข้องอยู่ว่ามีปัญหาอยู่ในระดับใดจากระดับปัญหา 5 ระดับ แบบสอบถามมีจำนวน 39 ข้อ ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความหมายของระดับความคิดเห็นมีดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหามาก
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ที่	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
00	ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล	✓				

ที่	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยสุด 1
1	ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การดูแลนักเรียนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล					
2	ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล					
3	มีการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล					
4	ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความชัดเจน					
5	ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา					
6	การจัดทำบันทึกตรวจสอบสุขภาพนักเรียน					
7	การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคลอย่างใกล้ชิด					
8	ความครอบคลุมของข้อมูลรายบุคคลแต่ละด้านพร้อมทั้งด้านการเรียน					
9	ปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลหลายด้าน					
10	ความชัดเจนของการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
11	หลักเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
12	การยอมรับการแบ่งกลุ่มนักเรียนของผู้ปกครอง					
13	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
14	การรายงานผลการคัดกรอง					
15	การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา					

ที่	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
16	การพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ/ กลุ่มเสี่ยง/ กลุ่มมีปัญหา					
17	ปัญหาด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน การให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียน ของที่ปรึกษา					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของนักเรียน					
19	ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรม Home room ให้กับนักเรียน					
20	การบันทึกเป็นหลักฐานหลังกิจกรรม Home room และแนะแนว					
21	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหา					
22	ความสามารถของที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรม พัฒนานักเรียน					
23	โรงเรียนเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรม ได้มากที่สุด					
24	การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภายใน โรงเรียน					
25	การป้องกันและแก้ไขปัญหา การประชุมและวางแผนการพัฒนามาตรฐาน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
26	ครูที่ปรึกษานำการปฏิบัติจริงมีความสามารถในการ ให้คำปรึกษาและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง					
27	ทักษะในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา					

ที่	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
28	การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษา					
29	การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าและเรียนอ่อน					
30	ครูที่ปรึกษาจัดเวลาได้อย่างเหมาะสมในการให้คำปรึกษา					
31	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน					
32	ความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน					
33	การแจ้งผู้ปกครองให้ทราบเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละภาคเรียน					
34	การส่งต่อนักเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
35	ความพร้อมของนักเรียนในการได้รับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น					
36	วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ					
37	การประสานงานในการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว/ ฝ่ายปกครอง					
38	ความใส่ใจของครูจิตวิทยาแนะแนวในการช่วยเหลือแก้ปัญหาที่ได้รับการส่งต่อ					
39	การประสานงานในการส่งต่อนอกหรือการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					

ตอนที่ 3

แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับความสำคัญของแนวทางการแก้ปัญหาคำเนิงานงของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกได้ 3 ตัวเลือก

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- () 1. โรงเรียนควรจัดทำระเบียบสะสมให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน
- () 2. โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- () 3. ระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนทุกด้าน
- () 4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียน ควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ของการเก็บรวบรวมข้อมูล

- () 5. ครูควรใช้โอกาสในการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลนักเรียน

จากผู้ปกครอง

- () 6. อื่น ๆ (ระบุ)

ด้านการคัดกรองนักเรียน

- () 1. ควรประสานผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน
- () 2. การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน
- () 3. ครูควรเก็บผลการคัดกรองเด็กเป็นความลับ
- () 4. โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน
- () 5. อื่น ๆ (ระบุ)

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

- () 1. ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน Home room ของนักเรียน
- () 2. ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการนักเรียน
- () 3. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
- () 4. ความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนของ

โรงเรียน

- () 5. โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมก่อนเรียน Home room ให้ชัดเจน
- () 6. อื่น ๆ (ระบุ)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

- () 1. โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
- () 2. ครูที่ปรึกษาคำเนิการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจนโดยเน้นการปฏิบัติจริง
- () 3. การพัฒนาศักยภาพโดยการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษา
- () 4. วุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียน
- () 5. ครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
- () 6. อื่น ๆ (ระบุ)

ด้านการส่งต่อนักเรียน

- () 1. ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ
- () 2. วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อ เพื่อการรับความช่วยเหลือ
- () 3. นักเรียนพร้อมรับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น
- () 4. ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนก่อนการส่งต่อ
- () 5. ครูที่ปรึกษาควรติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- () 6. อื่น ๆ (ระบุ)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ ร.ต.คมสันต์ ทะลายรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	15 มิถุนายน พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	15 หมู่ 4 ตำบลเมืองโพธิ์ อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6/ 4 หมู่ 4 ตำบลคลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี 22210
ตำแหน่งหน้าที่การงาน พ.ศ. 2556-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2553	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.5 ปี) (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา